

Nr 59.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1930 kl. 2.30 e. m.

Memorial med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret.

Inom bankoutskottets kansli utarbetades under förlidet år en *promemoria* angående viss omläggning av reglementet för riksgäldskontoret. I denna *promemoria*, vilken är fogad såsom bilaga B vid detta memorial, påvisas bland annat, att vissa olägenheter äro förenade med det förhållandet, att reglementet för närvarande utfärdas årligen och att detta måste ske omedelbart före riksdagens avslutande. Med anledning härav ifrågasattes, att en omläggning av reglementet måtte företagas efter vissa i *promemorian* närmare angivna grunder.

I sådant avseende föreslås, att ur reglementet skulle utmönstras sådana föreskrifter, som tid efter annan erfordra ändring och vilka icke äro av grundläggande betydelse för riksgäldskontorets organisation och styrelse. I stället skulle vissa i reglementet nu förekommande specialbestämmelser sammanföras i en särskild publikation, vari lämpligen kunde intagas även andra av riksdagen meddelade föreskrifter rörande riksgäldskontoret. Åtskilliga av de nu i reglementet intagna bestämmelserna om riksgäldskontorets redovisning av statsinkomster och bokföringen av fondmedel kunde ersättas med föreskrifter av mera generellt innehåll och i övrigt i erforderliga delar lämpligen intagas i nämnda särskilda publikation. Däri skulle även kunna införas de vid det nuvarande reglementet fogade bestämmelserna angående allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden samt avlöningsstater och förteckning över utgående pensioner. Det syntes böra ankomma på fullmäktige att låta utarbета nu avsedda samling av riksdagsbeslut. Denna, vilken borde årligen utgivas eller kompletteras, skulle bliva ett slags författningssamling för riksgäldskontoret och skulle givetvis icke behöva underställas bankoutskottets eller riksdagens godkännande. — Därest den ifrågasatta utbrytningen ur reglementet av ovan angivna bestämmelser komme till stånd, skulle en väsentlig minskning ske i de punkter, i vilka tätare ändringar skulle behöva påkallas. Möjligen vore det lämpligt att jämväl utbryta andra än de ovan antydda föreskrifterna. Vid utbrytningen borde eftersträvas att uppnå en sådan avfattning av reglementet, att detsamma såvitt möjligt uteslutande komme att innefatta bestämmelser, som direkt berörde själva grunderna för riksgäldskontorets förvaltning och styrelse och vilka icke lämpligen borde av riksdagen meddelas i annan ordning än genom föreskrift i reglementet.

Den sålunda föreslagna förenklingen av reglementet komme — fortsätter

promemorian — att medföra, att förslag om ändring däri icke nödvändigtvis behövde behandlas i slutet av riksdagen. Förutsättningen härför vore emellertid, att det i gällande reglemente under § 34 givna lånebemyndigandet för riksgäldskontoret komme att lämnas på annat sätt än för närvarande skedde. I detta avseende föreslås, att hemställan om sagda lånebemyndigande skulle, såsom hittills, hos riksdagen göras av bankoutskottet, men att denna hemställan icke skulle framläggas i memorialet med förslag till nytt reglemente utan i ett särskilt memorial. Riksdagens beslut skulle därefter genom särskilda skrivelser delgivas Konungen och fullmäktige i riksgäldskontoret. Ovanberörda paragraf i reglementet borde omformuleras så, att den endast innehölle upplysning om, att riksdagen beträffande riksgäldskontorets lånerätt meddelade sitt beslut genom särskild skrivelse.

I promemorian förutsattes, att utredning angående omläggning av reglementet i enlighet med ovan angivna riktlinjer borde vidtagas genom fullmäktiges försorg. Uteslutet vore ej, att under utredningens gång jämväl andra spörsmål beträffande reglementets innehåll kunde uppkomma än de ovan berörda, och att i följd därav mera omfattande ändringar skulle visa sig vara erforderliga. I samband med utredningen borde jämväl ståndpunkt tagas till frågan, huruvida nytt reglemente skulle såsom hittills årligen utfärdas av riksdagen eller huruvida reglementet borde utfärdas att gälla tillsvidare, ävensom till frågan om lämpliga åtgärder i avseende å reglementets utgivande och kungörandet av däri vidtagna ändringar.

Efter det omförmälda promemoria överlämnats till fullmäktiges ordförande för den åtgärd, vartill densamma ansåges böra föranleda, hava fullmäktige låtit verkställa utredning av den föreliggande frågan. Sedan utredningen numera avslutats, hava fullmäktige med skrivelse den 3 maj 1930 för utskottet framlagt resultatet av densamma.

Fullmäktige. I berörda skrivelse hava *fullmäktige* framhållit, att den nuvarande uppställningen av riksgäldskontorets reglemente ej är tillfredsställande, oaktat däri tid efter annan på förslag av fullmäktige genomförts åtskilliga förbättringar. I vissa delar äro, fortsätta fullmäktige, reglementets stadganden med avseende på sitt sakliga innehåll ej fullständiga och ej heller avfattade på ett klart och koncist sätt. I främsta rummet gäller detta om åtskilliga stadganden, vilka nu äro i reglementet införda under rubriken »Riksgäldskontorets lånerörelse». I reglementet förekomma vidare ett stort antal särskilda bestämmelser, vilka, på sätt i promemorian framhållits, lämpligen skulle kunna utbrytas ur reglementet och intagas i en genom fullmäktiges försorg utgiven publikation. Slutligen hava fullmäktige vid granskningen av nuvarande reglemente funnit sig böra föreslå, att vissa däri förekommande föreskrifter upphävas eller uteslutas såsom obehövlige samt att å andra sidan vissa nya stadganden införas i reglementet. Även ur rent formell synpunkt erfordra de nuvarande bestämmelserna enligt fullmäktiges

mening en omredigering, huvudsakligen i syfte att bringa dem i närmare överensstämmelse med nuvarande språkbruk.

I promemorian har framhållits, att såsom allmän regel för reglementets uppställning bör gälla, att detsamma endast skall innehålla sådana bestämmelser, som direkt beröra riksgäldskontorets förvaltning och styrelse och icke lämpligen böra av riksdagen meddelas i annan ordning än genom föreskrift i reglementet. Huvudsyftet med den av fullmäktige ifrågasatta omläggningen av reglementet har emellertid varit att möjliggöra, att detsamma kunde förbliva gällande under en längre tid och ej, såsom nu är fallet, utfärdas årligen. Om denna rent praktiska synpunkt beaktas — något som fullmäktige för sin del förordat — skulle enligt fullmäktiges mening åtskilliga i nuvarande reglemente förekommande stadganden kunna kvarstå, ehuru de icke kunna anses direkt beröra riksgäldskontorets styrelse och förvaltning. Detta är, med vissa undantag, förhållandet med de i nu gällande reglemente förekommande stadgandena angående fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag (§§ 50—67), angående avlöningsbesparing, återbesättande av lediga tjänster m. m. (§§ 68—71) samt angående behandlingen av tjänsteförsummelse m. m. (§§ 72—75).

I enlighet med nu omförmälda allmänna grunder har inom riksgäldskontoret utarbetats ett förslag till nytt reglemente, vilket fullmäktige med nyssnämnda skrivelse överlämnat till utskottet. Fullmäktige hava i skrivelsen meddelat en översikt över i förslaget intagna stadganden, varvid mera utförligt behandlats de delar, i vilka förslaget avviker från nu gällande bestämmelser. Förslaget jämte fullmäktiges specialmotivering till detsamma är såsom bilaga C fogat vid detta memorial.

Såsom fullmäktige förut i sin förevarande skrivelse framhållit, skulle vissa i nuvarande reglemente intagna föreskrifter upphävas eller uteslutas. För de förslag, fullmäktige i detta avseende framställt, hava fullmäktige lämnat i huvudsak följande redogörelse.

I § 14 mom. 1 av gällande reglemente stadgas att, om sådana statsobligationer, i vilka någon viss, ovillkorlig återbetalning medelst årlig amortering ej blivit av staten utfäst, varda av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdade, fullmäktige skola snarast möjligt göra framställning till riksdagen om anvisande å riksstaten under titeln »Utgifter för kapitalökning. Avbetalning å statsskulden» av de medel, vilka böra årligen avsättas till fonden för statsskuldens amortering. Detta stadgande, vilket i sin nuvarande lydelse infördes i 1913 års reglemente och sedermera kvarstått oförändrat i följande reglementen, tillämpas numera icke. Anledningen därtill är, att avsättningarna till fonden för statsskuldens amortering bestämts att utgå efter andra grunder och i annan ordning än den i reglementet stadgade. Jämlikt beslut av 1926 års riksdag skall nämligen för varje statsregleringsår under tiden 1 juli 1926—30 juni 1932 för statsskuldens amortering användas viss

i kungl. förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel närmare bestämd andel av statsverkets inkomster av beskattningen av alkoholhaltiga drycker och vissa likartade avgifter. I enlighet härmed har å 1929/1930 års riksstat uppförts ett anslag å 18 100 000 kronor att avsättas till ifrågavarande fond. Ovan omförmälda reglements föreskrift bör därför enligt fullmäktiges mening upphävas och har ej intagits i fullmäktiges förslag till nytt reglemente.

I § 14 mom. 4 av gällande reglemente stadgas att, då s. k. riksgäldssedlar företes i riksgäldskontoret till inlösen, fullmäktige äga att, därest sedlarna befinnas riktiga, desamma infria. Vid 1834—1835 års riksdag bestämdes viss preskriptionstid för inlösen av riksgäldssedlarna; sedermera medgav emellertid 1847—1848 års riksdag, att åtskilliga efter preskriptionstidens utgång i riksgäldskontoret företedda riksgäldssedlar finge inlösas. Enahanda medgivande lämnades sedermera vid samtliga riksdagar under tiden t. o. m. år 1867. Sistnämnda år lämnade riksdagen fullmäktige ett generellt bemyndigande att inlösa riksgäldssedlar, därest dessa befundes riktiga. Stadgande därom infördes i 1867 års reglemente för riksgäldskontoret, och detta har sedermera influtit i alla följande reglementen. Genom nämnda av 1867 års riksdag fattade beslut har den för riksgäldssedlarna tidigare stadgade preskriptionen blivit upphävd, och dessa sedlar äro, vad beträffar riksgäldskontorets skyldighet att infria dem, likställda med kontorets obligationer och övriga skuldförbindelser. Då de i § 35 av fullmäktiges förslag till nytt reglemente intagna bestämmelserna även omfatta riksgäldssedlarna, har någon särskild föreskrift om riksgäldskontorets skyldighet att infria dessa icke ansetts erforderlig, och ifrågavarande mom. 4 av § 14 har därför ansetts kunna utgå.

Fullmäktige hava i sin specialmotivering till reglements förslaget ifrågasatt, att det i § 57 av gällande reglemente meddelade stadgandet om rätt för fullmäktige att utse en tjänsteman i riksgäldskontoret att utöva vården av de för riksdagens behov upphandlade effekter m. m. skall utgå. Enahanda hemställen hava fullmäktige gjort vad beträffar stadgandet i reglementets § 58 rörande vården av riksdagstrycket. Alltsedan år 1921 åligger det vice värden i riksdagshuset att vårda, utdela och redovisa riksdagens tryckta handlingar samt det kommittétryck, som överlämnas till riksgäldskontoret, och stadgande härom har införts i den instruktion för riksgäldskontorets befattningshavare, som år 1928 utfärdades av fullmäktige. Vid bifall till det av fullmäktige till innevarande års riksdag framlagda förslaget om inrättande av en riksdagens ekonomiska förvaltningsbyrå* komma givetvis, framhålla fullmäktige, ifrågavarande göromål att ombesörjas av sagda byrå.

I ovanberörda promemoria har ifrågasatts, huruvida icke det lånebemyndigande, som nu meddelas i riksgäldskontorets reglemente och vilket senast

* Ifrågavarande förslag har numera bifallits av riksdagen (bankoutskottets utlåtande nr 44).

finnes infört i § 34 av 1929 års reglemente, skulle meddelas genom särskild, av riksdagen på hemställan av bankoutskottet beslutad skrivelse. I avseende härpå hava fullmäktige erinrat, att det nu framlagda förslaget till nytt reglemente i § 24 innehåller ett generellt bemyndigande för riksgäldskontoret att för svenska statens räkning upptaga lån för utbetalning av de anslag, vilka på riksstaten anvisas att utgå av lånemedel. Fullmäktige hava i följd härav ansett, att förenämnda § 34 kan utan olägenhet utgå, samt att något lånebemyndigande i särskild skrivelse icke är erforderligt.

I det av fullmäktige avgivna förslaget till nytt reglemente hava ej influtit åtskilliga i nu gällande reglemente förekommande specialbestämmelser, vilka icke äro av grundläggande betydelse för riksgäldskontorets förvaltning och ej heller av annan orsak ansetts böra intagas i sagda förslag. Till de sålunda utmönstrade delarna höra bl. a. stadgandena om generalpoststyrelsens, domänverkets, telegrafverkets och statens reproduktionsanstalts krediter i riksgäldskontoret (§ 13 mom. 2, 11, 12 och 14), centralkassornas för jordbrukskredit och aktiebolaget Kreditkassans av år 1922 garantifonder (§ 13 mom. 3 t. o. m. 9), statsgaranti för vissa flottningföreningars lån och för det internationella lånet för Österrikes finansiella återuppbyggande (§ 13 mom. 10, 13, 15 och 16) samt Svenska skeppshypotekskassans och Svenska bostadskreditkassans grundfonder (§ 13 mom. 17 och 18); vidare åtskilliga stadganden ifråga om riksgäldskontorets bokföring (§§ 20, 21 3:e stycket, 22 mom. 1, 2 och 4, §§ 23, 25 och 36), bestämmelserna om riksgäldskontorets pensionsfond (§ 24) samt om försäljning och prenumeration å riksdagstrycket (§ 58). Vad angår föreskrifterna i § 32 i nuvarande reglemente, hava dessa endast i de delar, som avse arvoden och reseersättning till fullmäktige, införts i det nya reglementet; alla övriga stadganden i nämnda paragraf hava utslutits. — Såsom i det föregående är antytt, hava fullmäktige ansett, att ifrågavarande specialbestämmelser böra sammanföras i en särskild, genom fullmäktiges försorg utgiven publikation, i vilken dessutom lämpligen skulle kunna införas vissa andra författningsbestämmelser, som böra lända till efterrättelse vid riksgäldskontorets förvaltning. Publikationen skulle i så fall komma att innehålla:

1. de bestämmelser, vilka äro avsedda att ersätta de ur reglementet utbrutna föreskrifterna,
2. nu gällande bestämmelser rörande allmänna järnväglånefonden och bibanelånefonden,
3. vissa från äldre reglementen hämtade stadganden, vilka fortfarande tillämpas,
4. vissa av Kungl. Maj:t genom förordningar eller brev utfärdade föreskrifter, vilka beröra förvaltningen av riksgäldskontoret, samt
5. vissa av fullmäktige meddelade föreskrifter, såsom beträffande villkoren för erhållande av gottgörelse för förkomna obligationer och kuponger,

beträffande räntegottgörelsen å och återbetalning av medel, vilka i riksgäldskontoret deponeras av statsinstitutioner, m. fl. bestämmelser av liknande art.

Fullmäktige förklara sig hava för avsikt, att så snart ske kan låta ordna och sammanställa samt till trycket befordra de stadganden, ifrågavarande publikation, enligt vad ovan är angivet, bör innehålla. Lämpligt har även ansetts vara att samtidigt därmed låta i samma format och med samma stilar trycka vissa andra författningar, såsom avlöningsreglementet för riksdagens verk, bestämmelserna angående pension för samma befattningshavare, reglementet för den svenska statsskuldboken, bestämmelserna angående utdelning av tryckta riksdagshandlingar m. fl. författningar. Härigenom komme, yttre fullmäktige, riksgäldskontoret att erhålla en praktiskt användbar handbok över gällande författningar och bestämmelser, vilken skulle bliva av stort gagn för arbetet inom verket.

Slutligen hava fullmäktige framhållit att, därest det av fullmäktige nu framlagda förslaget till reglemente för riksgäldskontoret av riksdagen godkändes, det ej syntes vara nödvändigt att årligen utfärda nytt reglemente, utan att det borde ankomma på bankoutskottet att, på sätt nu är stadgat beträffande riksbanken, efter omständigheterna antingen delgiva fullmäktige beslutade ändringar i eller tillägg till gällande reglemente eller ock utfärda nytt sådant. Förändring i 7 § av instruktionen för utskottet borde i så fall vidtagas.

Utskottet.

Utskottet delar den av fullmäktige uttalade uppfattningen om lämpligheten av en omläggning av reglementet för riksgäldskontoret, varigenom reglementet kunde utfärdas att gälla tillsvidare i stället för att, såsom hittills ägt rum, behöva årligen fastställas. En sådan omläggning förutsätter emellertid dels att ur reglementet utmönstras sådana föreskrifter, som tid efter annan erfordra ändring och vilka icke äro av grundläggande betydelse för riksgäldskontorets förvaltning och styrelse, dels ock att det i reglementet hittills givna årliga lånebemyndigandet för riksgäldskontoret lämnas på annat sätt än för närvarande sker.

Det förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret, som fullmäktige i angivet syfte framlagt, skiljer sig från det nu gällande reglementet i främsta rummet därutinnan, att ett stort antal bestämmelser, vilka icke ansetts böra meddelas i reglementet, utbrutits ur detsamma för att intagas i en särskild publikation, som fullmäktige förklarat sig hava för avsikt att utgiva. I samband härmed hava fullmäktige på åtskilliga punkter jämväl vidtagit viss omredigering av reglementet i syfte att fullständiga eller förtydliga innehållet i detsamma, varjämte fullmäktige föreslagit, att vissa föreskrifter skulle såsom obehövlige upphävas eller uteslutas. En del rent formella ändringar hava ock av fullmäktige föreslagits.

Beträffande lånerätten för riksgäldskontoret hava fullmäktige föreslagit en sådan anordning, att i reglementet skulle givas ett generellt bemyndigande för riksgäldskontoret att för svenska statens räkning upptaga lån för utbetalning av de anslag, vilka på riksstaten anvisas att utgå av låne-medel. I följd härav skulle årliga beslut om lånerätten icke behöva fattas av riksdagen.

Vid granskning av fullmäktiges föreliggande förslag till nytt reglemente har utskottet funnit sig kunna i stort sett biträda detsamma, i vad avser såväl grunderna för omredigeringen som formuleringen av de särskilda föreskrifterna. I några avseenden har utskottet emellertid icke kunnat ansluta sig till vad fullmäktige föreslagit utan ansett vissa ändringar däri påkallade. I anslutning härtill har utskottet sammanfattat förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret, vilket såsom bilaga A fogas vid detta memorial.

Utskottet övergår nu till en redogörelse för de paragrafer i det nya reglementet, vilka utskottet funnit böra givas en annan lydelse än vad fullmäktige ifrågasatt eller beträffande vilka särskilt uttalande från utskottets sida eljest ansetts erforderligt. För överskådlighetens skull kommer utskottet härvid att såsom kantrubriker angiva paragrafbeteckningen enligt utskottets förslag.

§ 3 av fullmäktiges reglementsförslag innehåller bestämmelse därom, att i tidigare reglementen meddelade föreskrifter skola i de delar, vari detsamma ännu icke blivit fullgjorda eller eljest äro tillämpliga, fortfarande tjäna till efterrättelse. Då paragrafen har karaktär av övergångsbestämmelse, synes densamma enligt utskottets mening lämpligen böra — med viss formell jämkning — såsom sådan intagas i slutet av reglementet (§ 71). Härav föranledda ändringar i paragrafbeteckningen hava vidtagits.

§ 71.

Enligt § 11 i gällande reglemente äro fullmäktige berättigade att till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden, *för vilkas behandling antingen icke några eller mindre tillämpliga och bestämda föreskrifter blivit meddelade*, av riksdagens revisorer begära råd och yttranden. Vid den omformulering av denna paragraf, som föreslagits av fullmäktige och vilken återfinnes under § 12 i fullmäktiges förslag, har emellertid utskottets den nu stadgade begränsningen beträffande arten av de ärenden, i vilka fullmäktige äga begära råd och yttranden av revisorerna. Enligt utskottets mening bör härutinnan icke vidtagas någon ändring. Utskottet har därför i sitt förslag bibehållit nu ifrågavarande del av paragrafen (§ 11) oförändrad.

§ 11.

Enligt § 49 i gällande reglemente, vilken paragraf avser besvär över fullmäktiges beslut, skall beslut ifråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst anses hava kommit klaganden till del den dag beslutet blivit justerat eller offentligen tillkännagivet. På angivna skäl hava fullmäktige ifrågasatt, att orden »eller offentligen tillkännagivet» skulle uteslutas ur motsvarande paragraf

§ 19.

(§ 20) i fullmäktiges reglementsförslag. I avseende härå vill utskottet erinra, att lydelsen av förenämnda § 49 fastställts genom beslut av 1927 års riksdag i ordagrann överensstämmelse med motsvarande stadganden för riksbanken och riksdagsbiblioteket. Med hänsyn härtill och då någon olägenhet av den nuvarande formuleringen icke blivit påvisad, hava de av fullmäktige uteslutna orden åter införts i utskottets reglementsförslag (§ 19).

§ 23. Såsom ovan framhållits hava fullmäktige föreslagit, att det i reglementet hittills givna årliga lånebemyndigandet (§ 34 i 1929 års reglemente) skulle ersättas med ett generellt bemyndigande för riksgäldskontoret att för svenska statens räkning upptaga lån för lånebudgetens finansiering. Vad sålunda föreslagits synes innebära en förenkling i hittills tillämpad praxis, vilken torde kunna genomföras utan olägenhet vare sig för riksgäldskontoret eller för riksdagens statsregleringsarbete. Utskottet vill alltså biträda fullmäktiges ifrågavarande förslag.

§ 25. Fullmäktige hava i § 26 av sitt förslag till nytt reglemente infört föreskrift om rätt för riksgäldskontoret att genom upplåning bereda tillgång för fullgörande av de garantiförbindelser, svenska staten avgivit för vissa lån, ävensom därmed jämförliga förbindelser, som i enlighet med riksdagens beslut kunna komma att avgivas å svenska statens vägnar. Utskottet vill erinra, att innevarande års riksdag dels medgivit, att Kungl. Maj:t må för staten utfästa garanti för ett lån ur pensionsförsäkringsfonden åt aktiebolaget Svenska Tobaksmonopolet å högst 16 000 000 kronor, dels ock beslutit, att fullmäktige i riksgäldskontoret skola i fall av behov tillhandahålla medel för infriande av ifrågavarande garantiförbindelse. Vidare har innevarande års riksdag dels medgivit, att Kungl. Maj:t må för staten utfästa garanti för kapitalet av de preferensaktier i aktiebolaget Vin- och Spritcentralen intill belopp av 14 600 000 kronor, som komma att tecknas för pensionsförsäkringsfonden, dels ock beslutit, att fullmäktige i riksgäldskontoret skola i fall av behov tillhandahålla medel för infriande av ifrågavarande garantiförbindelse. Nu omförmälda förbindelser äro givetvis av den art, att fullmäktige jämlikt föreskriften i nu förevarande paragraf (§ 25 i utskottets förslag) äga verkställa upplåning för deras fullgörande. Med hänsyn till paragrafens allmänna formulering har utskottet emellertid icke funnit nödigt, att berörda förbindelser särskilt omnämnas i densamma.

§ 33. Enligt § 13 mom. 1 av gällande reglemente äga fullmäktige i riksgäldskontoret att på framställning av fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form av skattkammarväxlar eller i annan form intill ett belopp av 40 000 000 kronor i utländskt mynt med en löptid av högst två år ävensom att genom överenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löptid, myntslag, inlösen m. m.

Efter samråd med bankofullmäktige hava fullmäktige i riksgäldskontoret ansett den i paragrafen angivna begränsningen till högst 40 000 000 kronor böra bortfalla och ändrat motsvarande § 34 i sitt förslag i överensstämmelse därmed. Samtidigt hava emellertid jämväl orden »i utländskt mynt» uteslutits ur paragrafen.

Enligt vad utskottet under hand inhämtat av förste deputeraden i riksbanken, är det med hänsyn till den numera betydligt ökade omfattningen av kapitalrörelserna mellan vårt land och utlandet ur riksbankens synpunkt önskvärt att upphäva den nuvarande begränsningen av det belopp i svenska statens skuldförbindelser, som fullmäktige i riksgäldskontoret äga efter framställning från bankofullmäktige ställa till riksbankens förfogande. Utskottet delar denna uppfattning och tillstyrker därför det av fullmäktige i riksgäldskontoret i sådant syfte framställda ändringsförslaget. Utskottet förutsätter därvid, att det i paragrafen avsedda förfarings sättet för täckande av eventuellt uppkommande behov av utländska valutor liksom hittills kommer att tillämpas endast under sådana förhållanden, då detsamma ställer sig fördelaktigare för riksbanken än de övriga utvägar, som i sådant avseende stå riksbanken till buds, och då det icke föranleder olägenhet för riksgäldskontoret. De utgifter i form av ränta, kapitalrabatt o. d., vilka kunna komma att uppstå i följd av försäljning eller belåning av sålunda riksbanken tillhandahållna skuldförbindelser, torde böra bestridas av riksbanken.

Såsom framgår av det nyss anförda, innebär emellertid det av fullmäktige framlagda förslaget på denna punkt jämväl en sådan utsträckning av den fullmäktige meddelade befogenheten, att fullmäktige skulle kunna ställa till riksbankens förfogande svenska statens skuldförbindelser icke endast, såsom hittills, i utländskt utan även i svenskt mynt. Enligt utskottets mening bör emellertid en ändring av denna art och räckvidd icke i förevarande sammanhang genomföras. Utskottet har därför i § 33 av sitt reglements förslag bibehållit stadgandet om att skuldförbindelserna skola avse utländskt mynt.

I sitt förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret hava fullmäktige under § 44 intagit föreskrift rörande riksgäldskontorets skyldighet att tillhandahålla statsverket kassaförstärkning. I nu gällande reglemente återfinnes stadgande om denna skyldighet i § 12 mom. 4, vilket moment år 1913 erhöll sin nuvarande lydelse. Den av fullmäktige föreslagna avfattningen av stadgandet avviker visserligen från den nuvarande men överensstämmer med den, som förekommit i de under åren 1876—1912 för riksgäldskontoret utfärdade reglementena och innefattar icke någon saklig ändring i nu tillämpade regler för tillhandahållandet av kassaförstärkning till statsverket. Med hänsyn härtill har utskottet intet att erinra mot fullmäktiges förslag.

§ 43.

- § 47. § 48 av fullmäktiges förslag innehåller bemyndigande för riksgäldskontoret att genom uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken lyfta de anslag, som anvisas på riksstaten under titlarna Riksdags- och revisionskostnader m. m., Räntor å statsskulden m. m. och Avbetalning å statsskulden. Emellertid tillkommer det riksgäldskontoret i vissa fall — t. ex. i fråga om anslag till bibanelånefonden — att utbetala även andra å skattebudgeten uppförda anslag än sådana, som anvisas under nämnda titlar. Motsvarande paragraf (§ 47) i utskottets förslag har därför kompletterats i syfte att omfatta jämväl sist avsedda anslag.
- §§ 49 och 50. I §§ 50 och 51 av sitt reglementsförslag hava fullmäktige med vissa formella jämkningar infört de i nu gällande reglemente under §§ 38 och 39 intagna bestämmelserna om de två särskilda kreditivsummor, som enligt § 63 regeringsformen skola för oförutsedda händelser anvisas till utbetalning å riksgäldskontoret. Nämnda kreditivsummor hava härvid i enlighet med riksdagens beslut under senare år upptagits till 15 000 000 kronor vardera. Då emellertid storleken av kreditivsummorna grundlagsenligt på förslag av statsutskottet årligen bestämmas av riksdagen och det nya reglementet är avsett att gälla tillsvidare, lära i detsamma icke böra angivas några belopp för kreditivsummorna. Ifrågavarande paragrafer i utskottets förslag (§§ 49 och 50) hava formulerats med iakttagande härav.
- § 61. I § 61 av sitt föreliggande förslag har utskottet under olika moment sammanfört bestämmelserna i §§ 62—67 av fullmäktiges förslag. Det har nämligen synts utskottet önskvärt att, om framdeles nya uppdrag av liknande art som de i dessa paragrafer avsedda givas fullmäktige, härav föranledda ändringar i reglementet kunna vidtagas utan ändring av paragrafnumreringen. I följd av den sålunda vidtagna ändringen har nummerbeteckningen å efterföljande paragrafer ändrats.
- I slutet av förevarande § 61 hava vidare intagits de av innevarande års riksdag fattade besluten beträffande fullmäktiges befogenhet att tillsätta visst antal revisorer och suppleanter för deltagande i revisionen av aktiebolaget Svenska Tobaksmonopolet och av aktiebolaget Vin- och Spritcentralen (mom. 8 och 9).
- I detta sammanhang vill utskottet erinra, att särskilda utskottet i sitt den 19 maj 1930 avgivna utlåtande nr 4 hemställt, att riksdagen ville för sin del antaga ett vid utlåtandet fogat förslag till förordning om jordbrukets kreditkassor. Enligt detta förslag skulle fullmäktige i riksgäldskontoret utse en ledamot och en suppleant för honom i styrelsen för Svenska jordbrukskreditkassan ävensom en revisor och en suppleant för honom att delta i revisionen av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper. Utskottet vill vidare erinra, att statsutskottet i sitt den 23 maj 1930 avgivna utlåtande nr 173 angående exploatering av Ladugårdsgärdet m. m. föreslagit, att en av ledamöterna i djurgårdskommissionen skulle utses av full-

måktige i riksgäldskontoret. De sålunda föreslagna uppdragen äro av beskaffenhet att böra omförmälas i reglementet. Under förutsättning av bifall till särskilda utskottets och statsutskottets nämnda förslag har utskottet till förevarande § 61 dels fogat ett särskilt moment (mom. 5), innefattande bestämmelser i anslutning till ovanberörda stadganden rörande Svenska jordbrukskreditkassan, dels ock till mom. 6 fogat ett tillägg angående valet av en ledamot i djurgårdskommissionen.

Mot fullmäktiges förslag i övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran; dock hava vissa smärre jämkningar, huvudsakligen av formell natur, ansetts böra vidtagas i §§ 15, 19, 24, 38, 41, 48, 49, 56, 57, 60 och 67 av fullmäktiges förslag, vilka paragrafer i utskottets förslag motsvaras av §§ 14, 18, 23, 37, 40, 47, 48, 55, 56, 59 och 61 mom. 7.

Såsom i det föregående antytts, hava fullmäktige för avsikt att, därest förslaget rörande omläggning av riksgäldskontorets reglemente vinner riksdagens bifall, sammanföra de i nu gällande reglemente intagna bestämmelser, vilka icke ansetts böra införas i det nya reglementet, i en särskild, genom fullmäktiges försorg utgiven publikation. I denna skulle även införas åtskilliga andra författningsbestämmelser m. m., som beröra riksgäldskontorets förvaltning. Utskottet finner en sådan anordning ändamålsenlig och har icke funnit anledning till erinran mot vad fullmäktige anfört i fråga om publikationens innehåll, tryckning m. m.

Därest det nu framlagda förslaget till nytt reglemente för riksgäldskontoret godkännes av riksdagen, torde det — såsom fullmäktige framhållit — böra ankomma på bankoutskottet att, på sätt nu är stadgat beträffande riksbanken, efter omständigheterna antingen delgiva fullmäktige beslutade ändringar i eller tillägg till gällande reglemente eller ock utfärda nytt sådant. Denna anordning förutsätter ändring i § 7 av instruktionen för utskottet. Förslag härom framlägger utskottet i särskilt memorial (nr 60) denna dag.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må godkänna det såsom bilaga A vid detta memorial fogade förslaget till reglemente för riksgäldskontoret.

Stockholm den 27 maj 1930.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson* i Stensholm, *Pettersson* i Olovstorp, *Lindgren, Abrahamsson, Berling, Norman* och *Bodin*;

från andra kammaren: herrar *Svensson* i Betingetorp, *Wikström, Lovén, Ryberg, Carlsson* i Solberga, *Höglund* i Göteborg, *Törnkvist* i Bjuv och *Svedman*.

Bankoutskottets
förslag till
Reglemente för riksgäldskontoret.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Riksgäldskontoret har till föremål:

- a) att ombesörja likviden av svenska statens skuld, för vilken riksdagen enligt § 66 regeringsformen ansvarar;
- b) att verkställa alla de utbetalningar, som av rikets ständer eller riksdagen blivit å detta verk anvisade;
- c) att mottaga, förvalta och redovisa alla härtill anslagna tillgångar och inkomster samt hålla uppkommande, till riksgäldskontoret levererade överskott och behållningar riksdagen till handa;
- d) att, i saknad av annan tillgång för bestridande av beviljade och å riksgäldskontoret anvisade utgifter, upplåna därtill oundgängligen erforderliga medel; samt
- e) att utföra alla uppdrag och åligganden, som riksgäldskontoret för övrigt av rikets ständer eller riksdagen erhållit.

§ 2.

De till riksgäldskontoret hörande och dit anslagna medel må icke under någon förevändning eller med vad villkor som helst därifrån ryckas eller användas till andra behov än dem riksdagen bestämt. Allt förordnande, som däremot strider, vare kraftlöst (§ 68 regeringsformen).

Vid likviderande av riksgäldskontorets fordringar må ackord utan riksdagens särskilda samtycke icke medgivas.

Riksgäldskontorets styrelse.

§ 3.

Förvaltningen av riksgäldskontoret, dess medel och tillhörigheter är av riksdagen uppdragen åt sju fullmäktige, vilka vid lagtima riksdag utses i den ordning, § 71 riksdagsordningen stadgar.

Vid fullmäktiges sammankomster föres ordet av den, som av riksdagen

blivit därtill utsedd. Fullmäktige äga att själva bland sig välja vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

§ 4.

Uppkommer ledighet bland fullmäktige, inträder suppleant enligt av riksdagen bestämd ordning.

§ 5.

Äro fullmäktige ej så fulltaliga, som för besluts fattande erfordras enligt vad här nedan stadgas, äger ordföranden eller den honom företräder att inkalla erforderligt antal suppleanter.

§ 6.

Fullmäktige äro förbundna att vid riksgäldskontorets förvaltning ställa sig till efter rättelse ej mindre rikets grundlagar än även detta reglemente samt övriga rörande riksgäldskontoret gällande föreskrifter.

Fullmäktige böra dolt och förteगत hålla, vad vid kontorets förvaltning förefaller, som tyst vara bör.

§ 7.

Blir fullmäktig ledamot av statsrådet eller kommer i den författning, att han, jämlikt något av mom. a, b, c, d och e i § 26 riksdagsordningen, icke må såsom riksdagsman godkännas, skall han genast frånträda fullmäktigbefattningen och suppleant inträda i hans ställe.

§ 8.

Jämte noggrant iakttagande av vad i avseende på förvaltningen av riksgäldskontoret och dit anslagna medel är stadgat, åligger fullmäktige att omsorgsfullt vårda och befrämja detta verks rätt, säkerhet och förmån samt för övrigt vidtaga alla på fullmäktige ankommande åtgärder i och för verkställigheten av i sådant avseende meddelade beslut samt fullmäktige givna uppdrag.

§ 9.

Fullmäktige utse inom sig två deputerade, en förste och en andre, vilka det åligger att i överensstämmelse med detta reglemente samt de beslut och föreskrifter, som fullmäktige meddela, leda arbetet med upplåningen för statens räkning och förvaltningen av statsskulden, anordna medel till av fullmäktige beslutade eller eljest bestämda utbetalningar, föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, utöva tillsyn över arbetet inom riksgäldskontoret samt i allmänhet handhava den löpande förvaltningen, fullmäktige dock obetaget att, där så prövas lämpligt, till annan fullmäktig än deputerad anförtro fullgörande av visst uppdrag rörande förvaltningen.

Förste deputeraden utses omedelbart efter det val av fullmäktige för-

rättats av riksdagens valmän och utövar därefter sin befattning, till dess nytt val av fullmäktige under nästföljande år ägt rum. Andre deputeraden utses för kortare period.

Fördelningen mellan deputerade, av vilka förste deputeraden har daglig tjänstgöringsskyldighet, av dem gemensamt tillhörande göromål bestämmes av fullmäktige.

Förste deputeraden äger att för sjukdoms- eller annat laga förfall eller för enskilda angelägenheters besörjande bevilja tjänstemännen ledighet under högst fjorton dagar, ävensom meddela föreskrift om tjänstens uppehållande intill fullmäktiges nästa ordinarie sammankomst. Han utövar jämväl beträffande vården av kontorets värdepapper det uppdrag, tjänstgöringsordningen i sådant avseende innehåller.

Förste deputeraden äger att under en och en halv månad årligen åtnjuta ledighet utan avdrag å arvodet. Till den bland fullmäktige, som utses att under sådan ledighet bestrida förste deputeradens befattning, utgår ersättning med belopp, motsvarande dennes arvode för ifrågavarande tid.

Därest förste deputeraden förut innehar tjänst å rikets stat, är han skyldig att frånträda därmed förenad avlöning, så länge han uppbär arvode såsom förste deputerad.

Fullmäktige må vara obetaget att, om sådant finnes behövt för lånetransaktioner, utse ombud för bedrivande av därvid erforderliga underhandlingar.

§ 10.

Befallningar, som av någon annan än riksdagen meddelas angående användandet av riksgäldskontorets tillgångar eller förvaltandet av samma verk, få icke av fullmäktige åtlydas och efterkommas; varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap riksdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldiga samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas utan i laga ordning och till följd av riksdagens eller dess revisorers beslut eller, mellan riksdagar och revisioner, genom justitieombudsmannen.

§ 11.

Till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden, för vilkas behandling antingen icke några eller mindre tillämpliga och bestämda föreskrifter blivit meddelade, äga fullmäktige att av riksdagens revisorer, under den tid dessa äro samlade, begära råd och yttranden.

Fullmäktiges sammankomster.

§ 12.

Fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång

sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

§ 13.

Med undantag av de enligt § 9 åt deputerade eller särskilt utsedd fullmäktig uppdragna åligganden böra alla fullmäktiges behandling tillhörande ärenden inför fullmäktige vid deras sammankomster föredragas och få endast där avgöras.

§ 14.

Önskar fullmäktig att för längre eller kortare tid avresa från huvudstaden, bör han anmäla detta vid sammankomst eller hos ordföranden med uppgift om tiden för sin frånvaro.

§ 15.

Är fullmäktig, som icke på sätt i nästföregående paragraf föreskrives anmält sig till erhållande av ledighet, av sjukdom eller annan anledning hindrad att bevista sammankomst, bör han sitt förfall tillkännagiva.

§ 16.

Vid sammankomst skola minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som ej tåla uppskov, avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest de äro om beslutene ense. Frågor om låns upptagande, de i regeringsformen omförmälda kreditivens utbetalning eller andra ärenden av mera allmän vikt få icke avgöras, ej heller tjänster tillsättas eller pensioner beviljas, såvida icke minst fem fullmäktige äro närvarande.

§ 17.

Fullmäktige vare ej tillåtet att företaga någon överläggning i närvaro av Konungens ombud i riksgäldskontoret, därest ombudet, utan att av fullmäktige därom vara anmodat, skulle vid deras sammankomst sig infinna.

§ 18.

Framställas under fullmäktiges överläggningar olika yrkanden, böra samtliga närvarande fullmäktige till protokollet avgiva sina röster. Därest flera skiljaktiga meningar förekomma, böra de sinsemellan närmast överensstämmande, såvitt möjligt är, sammanjämkas. Då ett lika antal röster utfalla för vardera meningen, är ordförandens röst avgörande.

Sluten omröstning må endast företagas vid val till sådana befattningar, därtill någon bland fullmäktige kan utses.

Besvär över fullmäktiges beslut.

§ 19.

Över fullmäktiges beslut i mål, som röra riksgäldskontorets tjänstemän eller andra enskilda personer, äger den eller de, på vilkas rätt dessa beslut kunna inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär.

Missnöje med beslut skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos fullmäktige inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden därav bevisligen erhållit del; skolande beslut i fråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst anses hava kommit klaganden till del den dag beslutet blivit justerat eller offentligen tillkännagivet.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till fullmäktige, vilka hava att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet.

Arvoden och reseersättning till fullmäktige.

§ 20.

Såsom arvode åtnjuter fullmäktiges ordförande 6 000 kronor samt var och en av de övriga fullmäktige 4 000 kronor årligen. Fullmäktiges deputerade äga härjämte uppbära särskilda årliga arvoden, som utgå med 10 000 kronor till förste deputeraden och 3 000 kronor till andre deputeraden.

För tid, varunder förste deputeraden är av sjukdom hindrad att tjänstgöra, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag av 8 kronor för dag.

§ 21.

Fullmäktig, som ej är bosatt i Stockholm, äger uppbära reseersättning för varje resa, som han efter kallelse till sammanträde företager från sin hemort till sammanträdesorten och åter, enligt de grunder, som äro eller bliva bestämda för ledamot av riksdagen.

Reseersättning efter enahanda grunder utgår till fullmäktig, som för fullgörande av offentligt uppdrag vistas å annan ort än Stockholm.

§ 22.

Suppleant för fullmäktig, vilken inkallas till tjänstgöring, äger uppbära dagarvode och reseersättning enligt de grunder, som äro eller bliva bestämda för ledamot av riksdagen.

Riksgäldskontorets upplåning.

§ 23.

Riksgäldskontoret äger att för svenska statens räkning upptaga lån för nedan angivna ändamål:

för utbetalning av de anslag, vilka på riksstaten anvisas att utgå av låne-medel;

för ifrågakommande utbetalningar å de enligt § 63 regeringsformen på riksgäldskontoret anvisade kreditiven;

för tillhandahållande av de krediter, vilka generalpoststyrelsen, domänverket, telegrafverket och statens reproduktionsanstalt ävensom aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 på grund av riksdagens beslut äga tillgodonjuta i riksgäldskontoret, ävensom andra dylika krediter, vilka av riksdagen framdeles må beslutas;

för kassaförstärkning åt statsverket, då sådan enligt Kungl. Maj:ts beslut påkallas; samt

för konvertering av statslån.

§ 24.

Därest de statsobligationer, vilka av riksgäldskontoret ställts till vissa kreditinstituts förfogande såsom grundfond eller garantifond, jämlikt därom utfärdade bestämmelser skulle komma att tagas i anspråk för infriande av dessa instituts förbindelser och obligationerna i anledning därav hembjudas riksgäldskontoret till inlösen eller såsom säkerhet för lån, är riksgäldskontoret berättigat att genom upplåning anskaffa de medel, som erfordras för inlösningen eller för tillhandahållande av beviljat lån.

§ 25.

Genom upplåning äger riksgäldskontoret bereda erforderlig tillgång för fullgörandet av de garantiförbindelser, svenska staten avgivit för lån, upptagna av vissa flottningföreningar, samt för det internationella lånet av år 1923 för Österrikes finansiella återuppbyggande, ävensom därmed jämförliga förbindelser, som i enlighet med riksdagens beslut kunna komma att avgivas å svenska statens vägnar.

§ 26.

Därest svenska staten skulle komma att begagna sin jämlikt § 8 i ett den 29 juni 1927 mellan staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag m. fl., å andra sidan, ingånget avtal förbehållna rätt att lämna bolaget viss kredit, äger riksgäldskontoret att genom upplåning anskaffa de för kreditens tillhandahållande erforderliga medlen.

§ 27.

Föranleder beslut, som fattas av riksdagen, därtill, att utgifter skola bestridas av riksgäldskontoret, och hava för ändamålet erforderliga medel icke ställts till verkets förfogande genom anslag på riksstaten eller på annat sätt, äger riksgäldskontoret att genom upptagande av lån bereda tillgång till dessa utgifter.

§ 28.

Den upplåning, varom stadgas i §§ 23—27, skall äga rum mot obligationer eller andra förbindelser med längre löptid; fullmäktige dock obetaget att, därest sådant med hänsyn till lånemarknadens läge eller eljest finnes vara ändamålsenligt, upplåna medel mot skattkamarväxlar eller andra förbindelser på kortare tid eller ock genom begagnande av tillfälliga krediter.

Beträffande riksgäldskontorets inlåning från vissa statsinstitutioner eller av dem förvaltade fonder gäller vad därom är särskilt stadgat.

§ 29.

De obligationer, som utgivas av riksgäldskontoret vid upptagande av lån, skola vara ouppsägbara från långivarnas sida men ställda att återbetalas på viss förfallodag eller efter föregången, av riksgäldskontoret verkställd uppsägning eller ock medelst årliga avbetalningar enligt uppgjord amorteringsplan, med rätt för fullmäktige att bestämma obligationernas valörer, räntefot, uppsägningstid och försäljningskurs, ävensom att fastställa övriga lånevillkor.

Vid upplåning i annan form än mot obligationer äga fullmäktige, med de inskränkningar, som föranledas av § 28 andra stycket, likaledes rätt att fastställa räntefoten och betalningsterminerna samt att jämväl besluta om övriga lånevillkor.

§ 30.

Obligationer och skattkamarväxlar, som utfärdas av riksgäldskontoret, skola, då deras valör överstiger 1 000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med handskreven namnteckning av minst en fullmäktig. Obligationer och skattkamarväxlar å lägre valör må av riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskreven namnteckning.

§ 31.

Utfärdas av riksgäldskontoret nya obligationer, skola fullmäktige underställa Kungl. Maj:ts fastställelse de beslut, som rörande sådan upplåning fattas, med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes å det nya lånet meddela sin garanti.

§ 32.

Riksgäldskontoret äger att vid riksbankens huvudkontor begagna kassakreditiv, dock ej till högre belopp än 1 500 000 kronor. Riksgäldskontoret är ej skyldigt att för kreditivet ställa säkerhet eller erlægga kreditivavgift.

§ 33.

Fullmäktige äga att på framställning av fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skattkamarväxlar eller

skuldförbindelser i annan form intill erforderligt belopp i utländskt mynt med en löptid av högst två år ävensom att genom överenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löptid, myntslag, inlösen m. m.

Inlösen av riksgäldskontorets obligationer och övriga förbindelser.

§ 34.

Av riksgäldskontoret utfärdade obligationer eller andra skuldförbindelser skola, där preskriptionstid i avseende på dem icke blivit stadgad, i vederbörlig ordning likvideras, utan avseende å den tid, inom vilken fordringar hos enskilda eller hos Kungl. Maj:t och kronan skola nu eller framdeles göras gällande.

Om särskilda skäl därtill föranleda, må fullmäktige medgiva inlösen av obligationer och räntekuponger, tillhörande av riksgäldskontoret utgivna lån, oaktat betalningsrätten på grund av preskription förfallit.

§ 35.

Fullmäktige må, när sådant icke för riksgäldskontoret medför olägenhet, medgiva direkt inlösen i riksgäldskontoret av förfallna obligationer och räntekuponger, ehuru desamma enligt obligationernas lydelse och stadgandena i lånekontrakten böra å däruti angivna utrikes orter infrias. För detta ändamål må fullmäktige träffa erforderliga överenskommelser med de lånövertagare, som kontraktsenligt skola ombesörja denna inlösen.

Statsskuldboken.

§ 36.

Fordran på grund av riksgäldskontorets obligationer av de lån, som fullmäktige bestämma, kunna genom obligationers inlämnande till riksgäldskontoret förvandlas till en i statsskuldboken införd fordran. Inskrivning i statsskuldboken kan, i den utsträckning fullmäktige medgiva, även äga rum mot kontant inbetalning, varvid sökanden antecknas såsom ägare av obligationer till motsvarande belopp. Fullmäktige äga utfärda bestämmelser rörande statsskuldbokens anordning samt villkoren för dess begagnande.

§ 37.

Obligation, som försetts med påskrift, att den gäller endast i viss mans hand, må, på framställning av dess ägare, göras ånyo gällande i varje innehavares hand, under de villkor i avseende på behöriga anteckningar å själva obligationen samt i kontorets räkenskaper, som fullmäktige äga föreskriva.

Av riksgäldskontoret förvaltade fonder.

§ 38.

Till den under fullmäktiges förvaltning ställda *fonden för statsskuldens amortering* skola föras de anslag, som komma att av riksdagen anvisas för denna fond.

Fondens behållning skall av fullmäktige med hänsyn till föreliggande förhållanden användas antingen till amortering av statsskulden medelst utlottning eller obligationsinköp eller ock till minskning i den nya upplåning, vartill fullmäktige av riksdagen erhållit bemyndigande. Fonden må även användas för täckande av förluster, uppkomna å lånemedelsplaceringar, i den mån riksdagen därtill lämnat bifall.

§ 39.

Fullmäktige skola i enlighet med därom meddelade stadganden förvalta *allmänna järnväglånefonden, bibanelånefonden, allmänna byggnadslånefonden* och *fonden för låneunderstöd*, sistnämnda fond dock endast vad beträffar de lån, som till vederbörande låntagare utlämnats från riksgäldskontoret.

§ 40.

Fullmäktige skola förvalta dels den jämlikt beslut av 1888 års riksdag bildade *byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus*, dels ock, i enlighet med därom meddelade stadganden, *pensionsfonden för vissa riksdagens verk*. Å berörda fonders i riksgäldskontoret inestående tillgodohavande skall för varje räkenskapsår gottskrivas skälig ränta.

Placeringen av riksgäldskontorets kontanta medel.

§ 41.

Riksgäldskontorets kontanta tillgångar skola, såvitt och så länge de icke behöva användas för samma verk åliggande utbetalningar, insättas i riksbanken eller placeras i lätt förytterliga valutor.

Statsverkets kassabehållningar. Kassaförstärkning åt statsverket.

§ 42.

Därest statsverket erhåller större behållningar å sina räkningar i riksbanken än som för de löpande statsutgifternas bestridande anses erforderligt, äger riksgäldskontoret att på de återbetalningsvillkor, som av fullmäktige bestämmas, av statskontoret mottaga sådana behållningar till förvaltning.

§ 43.

I händelse statsverkets inkomster skulle visa sig otillräckliga för bestri-
dande av dess utgifter, åligger det riksgäldskontoret att, sedan Kungl. Maj:t
på statskontorets anmälan prövat behovet, för dess fyllande tillhandahålla
statskontoret det belopp, Kungl. Maj:t för sådant ändamål finner gott
bestämma; dock med skyldighet för statskontoret att, så snart statsverkets
tillgångar det medgiva, återgålda vad riksgäldskontoret sålunda förskjutit.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsinkomsterna m. m.

§ 44.

På statsverkets giroräkning i riksbanken skola insättas nedannämnda
till riksgäldskontoret inflytande inkomster:

- räntor å från riksgäldskontoret utlämnade lån och krediter;
- kapitalavbetalningar å dylika lån, i den mån dessa utgått av andra stats-
inkomster än lånemedel;
- räntor å tillsvidare förräntade medel;
- kursvinster efter avdrag av kursförluster;
- uppbördsmedel å anslag, vilka anvisats att täckas av andra statsinkomster
än lånemedel;

medel, vilka varit avsedda för inlösen av obligationer och räntekuponger,
för vilka betalningsrätten sedermera på grund av preskription upphört.

Samtliga dessa inkomster skola tillika i riksgäldskontorets räkenskaper
tillgodoföras den inkomsttitel i riksstaten, till vilken de höra.

§ 45.

På riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken skola insättas nedan-
nämnda till riksgäldskontoret inflytande inkomster:

- valutan för upptagna statslån;
- kapitalavbetalningar å från riksgäldskontoret utlämnade lån, i den mån
dessa utgått av lånemedel;
- medel, vilka till riksgäldskontoret återlevererats å anslag, vilka utgått
av lånemedel;
- medel, vilka jämlikt särskilda av riksdagen fattade beslut inbetalats till
riksgäldskontoret.

Dessa inkomster skola tillika, i den mån de tagas i anspråk för utbetal-
ning av anslag, vilka anvisats att utgå av lånemedel, i riksgäldskontorets
räkenskaper tillgodoföras den inkomsttitel i riksstaten, till vilken de höra.

Utan hinder av vad i denna paragraf är stadgat, må däri angivna medel
jämlikt § 41 placeras i lätt förytterliga valutor.

§ 46.

Beträffande redovisningen av sådana till riksgäldskontoret inflytande inkomster, som höra tillgodoföras viss inkomsttitel i riksstaten, skola i övrigt gälla de föreskrifter, vilka meddelats eller varda meddelade av riksdagen.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsutgifterna.

§ 47.

Det tillkommer riksgäldskontoret att utbetala de anslag, som anvisas på riksstaten under titlarna Riksdags- och revisionskostnader m. m., Räntor å statsskulden m. m. och Avbetalning å statsskulden ävensom sådana övriga anslag att täckas av andra statsinkomster än lånemedel, vilka skola utgå från riksgäldskontoret; och äger riksgäldskontoret att, i mån av behov, genom uttag från statsverkets giroräkning i riksbanken lyfta sagda anslag.

§ 48.

Riksgäldskontoret har att utbetala de anslag, som på riksstaten anvisas att täckas av lånemedel. Utbetalningarna skola verkställas enligt Kungl. Maj:ts disposition med iakttagande av de av riksdagen meddelade föreskrifter.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

§ 49.

Enligt § 63 regeringsformen anslår riksdagen och anvisar till utbetalning från riksgäldskontoret en kreditivsumma för att vid infallande krig av Konungen lyftas, sedan han statsrådet in pleno hört och riksdagen sammankallat. Riksdagens å denna summa utfärdade förseglade anordning får ej förr brytas eller summan av fullmäktige utbetalas, än sedan riksdagskallelsen blivit i allmänna tidningarna kungjord.

§ 50.

Enligt § 63 regeringsformen anvisas vidare å riksgäldskontoret en kreditivsumma för att under tiden mellan riksdagarna vara tillgänglig, då Konungen till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, sedan hela statsrådets tankar däröver blivit inhämtade, finner den vara oundgängligen nödig.

Huvudbok och medelsredovisning.

§ 51.

Över riksgäldskontorets samtliga tillgångar och skulder samt inkomster och utgifter uppgöres för varje budgetår en fullständig huvudbok, vilken

skall inom den 1 augusti närmast efter budgetårets utgång vara avslutad samt senast den 1 därpå följande september behörigen granskad.

Riksgäldskontorets huvudbok bör vid lämpliga tider hållas riksräkenskapsverket till handa, på det att riksgäldskontorets räkenskaper må kunna i nödiga delar intagas i rikshuvudboken.

§ 52.

Senast vid utgången av oktober månad varje år bör, till upplysning för allmänheten om riksgäldskontorets ställning, utgivas en årsbok, innefattande bland annat redogörelse för riksgäldskontorets verksamhet under det näst föregående räkenskapsåret, och böra i årsboken införas för ändamålet lämpade utdrag av detta verks räkenskaper för samma år.

Fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag.

§ 53.

Fullmäktige skola minst en gång varje år genomgå och inventera de obligationer, skuldförbindelser och övriga värdehandlingar, som antingen tillhöra riksgäldskontoret eller där förvaras för annans räkning. Fullmäktige böra jämväl en gång årligen granska ombudsmannens diarium.

§ 54.

Riksdagshuset står under fullmäktiges vård och inseende, och böra fullmäktige minst en gång varje år verkställa besiktning av detsamma.

§ 55.

Under de tider, då riksdagen icke är församlad, må lediga lokaler inom riksdagens hus av fullmäktige hyresfritt upplåtas för tillfälligt begagnande ej allenast av de kommittéer och revisioner, som kunna varda av Kungl. Maj:t eller enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande sammankallade och för vilkas sammanträden erforderliga lokaler inom kronans hus här i huvudstaden icke finnas att tillgå, utan även av ämbetsmyndigheter, som antingen av särskild anledning icke kunna för någon tid begagna åt dem anvisade ämbetsrum eller också sakna egen lokal, ävensom för andra, allmänt gagn avseende ändamål. Fullmäktige äga vid varje sådan upplåtelse föreskriva de villkor, som fullmäktige för de upplåtna rummens samt möblernas och inventariernas noggranna och omsorgsfulla vårdande finna nödvändiga. Dylik upplåtelse bör alltid upphöra så tidigt före riksdagens sammankomst, att rummen och inventarierna därförinnan kunna vara försatta i ordnat och fullständigt skick samt, om så erfordras, reparerade.

§ 56.

Vid varje lagtima riksdags början skola fullmäktige till riksdagen avgiva och till bankoutskottet avlämna berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till sistförflutna riksdag avgavs.

Då riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken sammanträda, skola fullmäktige till dem avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som revisorernas granskning kommer att omfatta.

§ 57.

Fullmäktige böra varje år till riksdagens revisorers första sammanträde, som skall äga rum i riksdagens hus i Stockholm den 16 september eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar.

Därest revisor, sedan lagtima riksdag är avslutad och innan revisorererna sammanträtt, hos fullmäktige anmäler hinder att delta i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den för honom utsedda suppleanten. Uppkommer hinder för inkallad suppleant, skall den närmast i ordningen varande suppleanten utan dröjsmål inkallas.

§ 58.

Efter varje revisions slut skola fullmäktige föranstalta om tryckning av revisorernas över revisionen av statsverket och riksgäldskontoret avgivna och fullmäktige tillställda berättelser jämte därtill hörande förklaringar, vilka handlingar även genom fullmäktiges försorg böra till näst sammanträdande riksdag och revisorer överlämnas.

§ 59.

Före varje riksdags början böra fullmäktige:

- a) föranstalta om upphandling av för tryckningen av riksdagens protokoll med därtill hörande bihang under samma riksdag erforderligt papper och, med behörigt iakttagande av i sådant avseende meddelade föreskrifter, upprätta kontrakt angående såväl protokollens som bihangets tryckning;
- b) träffa avtal om inköp av bränsle för riksdagshusets behov samt om leverans av skrivmaterialier och övriga effekter, som för riksdagen erfordras;
- c) låta i den mån så erfordras komplettera och iståndsätta inventarierna i riksdagens hus;
- d) låta utföra nödiga underhålls- och reparationsarbeten å riksdagshuset samt
- e) föranstalta om anordnande av restauration i riksdagshuset för riksdagens ledamöter och tjänstemän.

Vid verkställigheten av dessa åligganden bör i regel iakttagas, att anbud genom kungörelser i allmänna tidningarna infordras å leverans av berörda effekter eller besörjande av omförmälda trycknings- med flera arbeten.

§ 60.

Det åligger fullmäktige ej mindre att, om anledning därtill gives, söka förebygga, att med statslån understött järnvägsbolags inkomster, med åsidosättande av bolagets skyldighet att erlägga föreskriven inbetalning till riksgäldskontoret, användas till bestridande av andra utgifter än sådana, som äro nödvändiga för järnvägsdriftens uppehållande, än även, därest tvångsförsäljning sker av järnvägsbolags egendom, uti vilken riksgäldskontoret har in-teckning till säkerhet för statens fordran, så förfara, att dylik försäljning ej må ske till lägre pris, än att denna fordran av köpeskillingen varder betäckt.

Sedan styrelse- och revisionsberättelser rörande de bolag, vilka innehava statslån för anläggning av enskilda järnvägar, blivit av statens ombud i bolagens revision insända till kommunikationsdepartementet och därifrån överlämnade till riksgäldskontoret, böra fullmäktige, efter verkställd granskning av dessa berättelser, taga under övervägande, huruvida särskilda åtgärder erfordras för bevarande av riksgäldskontorets rätt och säkerhet för de utgivna lånens fortsatta likviderande.

§ 61.

1. I styrelsen för Sveriges allmänna hypoteksbank bör en ledamot, som skall vara vice ordförande, utses av fullmäktige. Likaså utses av fullmäktige till deltagande i den årliga revisionen av hypoteksbankens förvaltning och räkenskaper en revisor, som vid revisionen förer ordet. Dessutom böra fullmäktige utse ett ombud såväl till den allmänna ordinarie sammankomst, som mellan hypoteksbankens delägare skall äga rum varje år efter avslutad revision, som till allmän extra ordinarie sammankomst.

2. Det tillkommer fullmäktige att i styrelsen för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa utse dels en ledamot, vilken skall vara vice ordförande, dels ock en suppleant för vice ordföranden. Fullmäktige skola även utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av nämnda styrelses förvaltning och av hypotekskassans räkenskaper.

3. Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska skeppshypotekskassan utse dels en ledamot, som skall vara vice ordförande, dels ock en suppleant, som skall vara suppleant för vice ordföranden. Fullmäktige skola jämväl utse en revisor jämte suppleant för deltagande i revisionen av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper.

4. Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska bostadskreditkassan utse en ledamot samt suppleant för honom. Fullmäktige skola jämväl utse en revi-

sor och en suppleant för honom för deltagande i revisionen av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper.

5. Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska jordbrukskreditkassan utse en ledamot och en suppleant för honom. Fullmäktige skola jämväl utse en revisor och en suppleant för honom för deltagande i revisionen av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper.

6. Fullmäktige skola utse dels en ledamot i styrelsen för aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 jämte suppleant för denne, dels en ledamot i styrelsen för Ostkustbanans aktiebolag jämte suppleant för denne, dels ock en ledamot i djurgårdskommissionen.

7. Fullmäktige skola utse dels en revisor för deltagande i den årliga revisionen av Strömsholms nya kanalbolags förvaltning och räkenskaper, dels ock en revisor för deltagande i den årliga revisionen av Kinda kanals aktiebolags förvaltning och räkenskaper.

8. Fullmäktige äga årligen utom sig utse tre revisorer och tre suppleanter att delta i revisionen av aktiebolaget Svenska Tobaksmonopolet för tiden från ordinarie bolagsstämma under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

9. Fullmäktige äga vidare årligen, likaledes utom sig, utse tre revisorer och tre suppleanter att delta i revisionen av aktiebolaget Vin- och Spritcentralen för tiden från ordinarie bolagsstämma under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

§ 62.

Vid de tillfällen, då riksdagsmäns fullmakter enligt § 32 riksdagsordningen granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland fullmäktige vara tillstädes.

§ 63.

1. Åt de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret gemensamt är uppdraget:

a) enligt § 50 regeringsformen att med Konungen samråda om utsättande av riksdagsort, då, i anseende till de i nämnda paragraf omförmälda hinder, riksdag ej kan hållas i huvudstaden; samt

b) enligt § 98 regeringsformen att, om justitieombudsmannen eller militieombudsmannen mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, i ämbetet genast insätta den man, som blivit till efterträdare utsedd, samt att, därest ombudsmans utsedde efterträdare mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller i ombudsmans-ämbetet insättes eller med döden avgår, välja en annan behörig man i hans ställe.

2. Gemensamt med fullmäktige i riksbanken äga fullmäktige i riksgäldskontoret dessutom

a) att för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakt-hållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionerna av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år och till ombud i revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas;

b) att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade; samt

c) att bestämma vad justitieombudsmannen eller militieombudsmannen för sådan tid, då han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, skäligen prövas böra i varje särskilt fall avstå av sin avlöning.

3. Vid fullmäktiges i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamma sammanträden böra, såvitt beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vardera verket vara tillstädes, och skall omröstning därvid verkställas per capita.

Kompetensfordringar för riksgäldskontorets tjänstemän. Återbesättande av lediga tjänster.

§ 64.

Beträffande kompetensfordringarna för erhållande av ordinarie befattning i riksgäldskontoret gälla följande bestämmelser:

För att kunna antagas till tjänsteman i någon av 16:e—30:e lönegraderna fordras att hava undergått godkänd studentexamen; dock bör riksgäldssekreteraren och ombudsmannen hava fullgjort vad författningarna föreskriva i avseende å dem, som i domarevärv må begagnas, samt sekreteraren och notarien hava avlagt juris kandidatexamen eller kansliexamen.

Tjänsteman i 7:e eller 11:e lönegraden skall hava avlagt godkänd realskolexamen eller erhållit avgångsbetyg från 8-klassigt läroverk för kvinnlig ungdom, medförande normalskolekompetens.

För erhållande av övriga i tjänsteförteckningen för riksgäldskontoret upptagna tjänster eller ordinarie tjänst vid riksdagens hus erfordras att hava med gott vitsord genomgått folkskola och i övrigt ådagalagt för tjänsten erforderliga kunskaper.

I undantagsfall och då särskilda omständigheter därtill föranleda må fullmäktige medgiva dispens från föreskrifterna angående studentexamen respektive realskolexamen eller normalskolekompetens.

§ 65.

Innan ledig tjänst av fullmäktige återbesättes, skall sådant jämte de med samma tjänst förenade löneförmånerna, ävensom tiden, inom vilken sökande äga att sig anmäla, tillkännagivas medelst anslag inom riksgäldskontoret. Ansökningstiden skall bestämmas till minst fjorton dagar från anslagets utfärdande. Därest inom den bestämda tiden någon till tjänstens erhållande fullt skicklig och lämplig sökande icke anmält sig, bör ny ansökningstid utsättas.

§ 66.

Vid tjänsters tillsättande utnämnes bland kompetenta sökande den, som fullmäktige, med avseende å vikten och ansvarigheten av de särskilda befattningarna, finna till den lediga tjänsten mest skicklig och passande.

Frågor rörande tjänsteförsummelse m. m.

§ 67.

1. Om tjänsteman, som begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvördnad eller ohörsamhet mot förman, ej låter sig av deputerads tillsägelser och föreställningar rätta eller ock gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattnings eller beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet, vare vederbörande deputerad skyldig att förhållandet hos fullmäktige anmäla, och skall tjänstemannen, sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordrats samt tillfälle lämnats honom att sig förklara, inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

2. I händelse den, som på detta sätt erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan varder förvunnen till ny förseelse, skall, efter anmälan härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring över vad mot honom förekommit infordras, och äga därefter fullmäktige att med avseende å förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under längre eller kortare tid med förlust av lönen, så framt ej jämlikt § 20 mom. 1 avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk finnes skäligt låta honom uppbära något därav.

3. Därest tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmält förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo gör sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring, med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock minst 6 månader med förlust av lönen, eller helt och hållet skilja honom från innehavande tjänst och lön.

§ 68.

På fullmäktiges prövning beror, huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret, som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin befattning.

§ 69.

Fullmäktiges beslut, varigenom tjänsteman avhålls från tjänstgöring eller för alltid skiljes från tjänsten, skall jämte hänvisning till besvärs anförande honom skriftligen meddelas.

§ 70.

icke-ordinarie befattningshavare, som utan erhållen tillåtelse eller anmänt laga förfall från tjänstgöring uteblivit under tre efter varandra följande månader, eller vid flera tillfällen undandragit sig att lämna äskat biträde, där han blivit anställd, anses hava förverkat sin rätt att i riksgäldskontoret vidare tjänstgöra. Den icke-ordinarie befattningshavare, som under honom uppdragen tjänstgöring förhållit sig försumligt eller felaktigt och, efter att, på sätt i § 67 stadgas, blivit varnad, sig icke rättat, bör förklaras vara från riksgäldskontoret skild. För övrigt anses den icke-ordinarie befattningshavare, som begått äreröricht brott eller annan förbrytelse av svårare beskaffenhet, vara från verket utesluten.

Övergångsbestämmelse.

§ 71.

De föreskrifter, som äro intagna i vid föregående riksdagar för riksgäldskontoret utfärdade reglementen, skola fortfarande tjäna till efterrättelse i de delar, vari samma föreskrifter ännu icke blivit fullgjorda eller eljest alltjämt äro tillämpliga.

Bilaga B.

P. M.

angående viss omläggning av reglementet för riksgäldskontoret.

Enligt § 7, andra stycket, av den för bankoutskottet gällande instruktionen äger utskottet med ledning av de utav riksdagen fattade beslut, som avse riksgäldskontoret och böra i reglemente för riksgäldskontoret införas, att till riksdagen avgiva förslag till nytt reglemente att efter riksdagens slut vid riksgäldskontorets förvaltning tjäna till efter rättelse. Detta stadgande infördes i utskottets instruktion genom beslut av 1910 års riksdag i samband därmed, att kontrollen över riksgäldskontoret genom 1909 års grundlagsändringar överflyttats från statsutskottet till bankoutskottet. Stadgandet har därefter kvarstått oförändrat.

I anledning av berörda föreskrift plägar bankoutskottet årligen anhålla hos fullmäktige i riksgäldskontoret, att fullmäktige ville till utskottet inkomma med förslag till de ändringar i riksgäldskontorets reglemente, som på grund av beslut av riksdagen eller eljest kunna erfordras.

Fullmäktiges förslag granskas inom bankoutskottet och läggas i allmänhet till grund för utskottets förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret. Utskottets behandling av förslagen till reglementsändringar har under senare år skett på det sätt, att förslag, som avsett ändring i sak av bestämmelse i reglementet — såsom t. ex. angående riksgäldskontorets styrelse eller beviljande av nya anslag — och vilka icke tidigare varit föremål för riksdagens prövning, föredragits och avgjorts in pleno, under det att förslag, som endast avsett införandet i reglementet av vissa av riksdagen i annat sammanhang meddelade beslut eller uteslutande av sålunda intagna, icke längre erforderliga föreskrifter hänskjutits för granskning till en delegation av några av utskottets ledamöter. Nämnade delegation har jämväl behandlat det inom utskottets kansli uppsatta förslaget till utskottets memorial i ärendet, vari redogöres för de av utskottet föreslagna ändringarna.

Berörda anordning med tillsättande av en särskild delegation nödvändiggöres numera huvudsakligen därav, att i reglementet skola intagas uppgifter angående riksgäldskontorets lånerätt, vilka uppgifter icke äro tillgängliga, förrän statsutskottets förslag till statsreglering för nästkommande budgetår föreligger justerat. Detta inträffar först någon av de allra sista dagarna av riksdagen och alltså vid en tidpunkt, då de flesta av riksdagens ledamöter redan lämnat huvudstaden. Även i andra avseenden än beträffande lånerätten innehåller reglementet föreskrifter, som äro beroende på beslut, vilka fattas först i slutet av riksdagen. Hit höra i främsta rummet de i reglementet intagna uppgifterna rörande anslagen till riksdags- och revisionskostnader m. m.

Bankoutskottets memorial med förslag till nytt reglemente är — frånsett rena expeditionsåtgärder — det sista ärendet på riksdagens bord. Reglementet undertecknas av kamrarnas talmän i två exemplar, vilka med särskilda riksdagsskrivelser överlämnas, det ena till Konungen och det andra till fullmäktige i riksgäldskontoret.

Att nytt reglemente för riksgäldskontoret kommit att utfärdas av varje lagtima riksdag, vilket ägt rum ända sedan riksgäldskontorets tillkomst år 1789, torde vad angår tiden före år 1913, väsentligen hava varit betingat av det förhållandet, att reglementet — förutom stadganden angående riksgäldskontorets styrelse, fullmäktiges sammankomster, åligganden och särskilda uppdrag samt lånebemyndigande för riksgäldskontoret — innehöll synnerligen detaljerade föreskrifter rörande riksgäldskontorets befattning med statens inkomster och utgifter. Reglementet avsåg så tillvida att fylla samma uppgift för riksgäldskontoret som riksstaten och de numera i statsliggaren sammanställda specialutgiftsstaterna hava att fylla för statsverkets medelsförvaltning.

I uppställningen av reglementet vidtogos emellertid år 1913 vissa ganska betydande förenklingar. Dessa förenklingar föranleddes av den förändring, som vid 1911 års riksdag beslöts beträffande riksstatens uppställning och varigenom riksgäldskontorets stat i vad den avsåg lånemedlen inrycktes i riksstaten. I avseende härå uttalade 1912 års bankoutskott, att nämnda riksdagsbeslut borde föranleda en omarbetning av reglementet för att formellt bringa detsamma i närmare överensstämmelse med den nya riksstatsuppställningen. Utskottet ansåg sig emellertid icke böra upptaga denna fråga till slutlig behandling utan en mera ingående utredning än tiden då medgav, helst densamma syntes äga samband med frågan, huruvida icke riksstatens avdelning för utgifter för kapitalökning lämpligen borde, i likhet med vad fallet vore med de särskilda huvudtitlarna, specificeras i en särskild bilaga.

Sedan en dylik specificering verkställdes i det för 1913 års riksdag framlagda förslaget till riksstat, anmodade bankoutskottet vid samma års riksdag sakkunnig person att biträda vid utarbetande av förslag till reglemente för riksgäldskontoret i överensstämmelse med den nya uppställningen av riksstaten. Det i anledning härav upprättade förslaget överlämnades av utskottet till fullmäktige i riksgäldskontoret med begäran om deras yttrande över detsamma; och lämnade fullmäktige efter verkställd granskning förslaget i allt väsentligt utan erinran. Det av bankoutskottet föreslagna reglementet godkändes av riksdagen

Föreskrifterna i det sålunda fastställda reglementet grupperades under huvudrubrikerna:

allmänna bestämmelser;

riksgäldskontorets styrelse;

» lånerörelse;

» fonder;

» befattning med riksstatsinkomsterna;

» befattning med riksstatsutgifterna;

på riksgäldskontoret anvisade kreditiv;

huvudbok och medelsredovisning;

fullmäktiges sammankomster;

fullmäktiges särskilda åligganden och uppdrag;

tjänst innehavare vid riksgäldskontoret, riksdagens bibliotek och riksdagens hus;

behandlingen av frågor rörande tjänsteförsummelser m. m. samt

pensioneringen av tjänst innehavare vid riksgäldskontoret, riksdagens bibliotek och riksdagens hus.

En väsentlig förkortning av reglementet ernåddes år 1913 därigenom, att anslagen till lånemedelsutgifter sammanfördes i form av förteckning i stället för de vidlyftiga föreskrifter, som tidigare ingått i reglementet. Över anslagen till räntor och avbetalning å statsskulden upptogs vidare i reglementet en specifikation i enlighet med riksstatens uppgifter. Genom de år 1913 vidtagna förändringarna minskades reglementets omfång från 63 till 37 sidor.

Vid 1913 års reglemente voro fogade förteckningar över riksgäldskontorets kapitalkulder och kapitalfordringar för utlämnade lån till vissa bestämda ändamål, bestämmelser angående låneunderstöd från allmänna järnvägslånefonden, instruktion för övervaktmästaren i riksdagens hus, avlöningsstater för tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret, vid riksdagens bibliotek och vid riksdagens hus samt pensionsstat för riksgäldskontoret. Samtliga ifrågavarande bilagor med undantag av bestämmelserna rörande allmänna järnvägslånefonden, vilka före år 1913 ingått i själva reglementet, samt instruktionen för övervaktmästaren i riksdagens hus hade jämväl tidigare varit fogade vid reglementet.

I nu berörda grunder för uppställningen av reglementet hava under tiden efter år 1913 icke vidtagits några mera avsevärda ändringar. Följande bilagor till reglementet hava emellertid uteslutits, nämligen år 1918 instruktionen för övervaktmästaren i riksdagens hus, år 1919 förteckningen över riksgäldskontorets kulder och år 1920 förteckningen över kapitalfordringar för utlämnade lån till vissa bestämda ändamål. Vad beträffar nämnda räkenskapsuppgifter ansågs det icke erforderligt att intaga desamma i reglementet, enär de offentliggjordes i andra publikationer, främst statsrevisorerernas berättelse angående riksgäldskontoret. År 1920 vidtogs därjämte den förenklingen, att den specifikation av anslagen till ränta och avbetalning å statsskulden samt till utgifterna av lånemedel, som på sätt nyss nämnts införts i reglementet i samband med 1913 års omläggning, ersattes med en hänvisning till respektive riksstat och tilläggsstat.

De ändringar i övrigt, som till betydande antal årligen jämväl efter år 1913 företagits i reglementet, hava i det stora flertalet fall varit en följd av under riksdagen fattade beslut eller ock erforderats, enär i reglementet oförmålda uppdrag blivit fullgjorda eller bestämmelserna i fråga eljest icke längre varit tillämpliga. Bland mera omfattande ändringar må erinras om dem, som vidtogos år 1917 i anledning av den då genomförda omorganisationen av riksgäldskontoret och omläggningen av verkets räkenskapsväsen i överensstämmelse med statsbokföringssystemet samt år 1921 i anledning av det då antagna nya avlöningreglementet. Som ovan antytts hava i vissa fall i samband med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret behandlats förslag i frågor, som tidigare icke varit föremål för prövning vid ifrågavarande riksdag. Såsom exempel härå må nämnas frågorna om andre deputeradens tjänstgöringstid och om anslag för prydnad av riksdagens lokaler med konstverk, vilka frågor avgjordes i samband med fastställandet av 1928 års reglemente.

Anledningen till att alltjämt årligen ett flertal ändringar vidtagas i reglementet för riksgäldskontoret, har i det föregående delvis berörts och torde huvudsakligen kunna hänföras till följande förhållanden. Reglementet innehåller åtskilliga föreskrifter, som endast äro avsedda att tillämpas under en kortare tid, såsom t. ex. vissa av riksdagen meddelade särskilda uppdrag. Vidare intagas i reglementet åtskilliga riksdagsbeslut, som visserligen

hava avseende å riksgäldskontoret men icke direkt äro föreskrifter rörande grunderna för riksgäldskontorets styrelse. Nämda riksdagsbeslut innefatta i åtskilliga fall bestämmelser om dispositionen av de anslag, som å riksstaten ställts till fullmäktiges förfogande för bestridande av riksdags- och revisionskostnader m. m. (se § 32 i det vid slutet av 1928 års riksdag utfärdade reglementet). I andra fall röra de statsgaranti å enskilda företags obligationslån o. d. eller krediter hos riksgäldskontoret (se § 13). Förändringar i fråga om riksstatens uppställning och därmed sammanhängande spörsmål hava jämväl vid åtskilliga tillfällen medfört ändring i de i reglementet intagna föreskrifterna i fråga om riksgäldskontorets medelsförvaltning.

Det förhållandet, att ett stort antal ändringar i reglementet årligen måste vidtagas, är givetvis att anse såsom en olägenhet, särskilt som beslut om dessa ändringar måste fattas under riksdagens sista timmar. Det torde därför böra undersökas, huruvida icke ur reglementet kunde utmönstras sådana föreskrifter, som tid efter annan visat sig erfordra ändring och som samtidigt icke äro av grundläggande betydelse för riksgäldskontorets organisation och styrelse. Vad beträffar de i reglementet under § 32 intagna detaljerade föreskrifterna i fråga om utgifterna till riksdags- och revisionskostnader m. m. torde dessa hava fått kvarstå i reglementet främst av den anledningen, att specifikation i riksstaten saknas över dessa utgifter, och det torde därför knappast vara lämpligt att utan vidare utesluta ifrågavarande grupp av stadganden ur reglementet. Skulle en sådan åtgärd vidtagas, synas ifrågavarande stadganden böra sammanföras i en särskild publikation, vilken lämpligen kunde innehålla även andra av riksdagen meddelade föreskrifter rörande riksgäldskontoret, såsom t. ex. angående ovan omnämnda statsgarantier och krediter. Åtskilliga av de nu i reglementet intagna bestämmelserna om riksgäldskontorets redovisning av statsinkomster och bokföringen av fondmedel torde kunna ersättas med föreskrifter av mera generellt innehåll och i övrigt i erforderliga delar lämpligen intagas i ovan nämnda särskilda publikation. Däri skulle även kunna införas de vid det nuvarande reglementet fogade bestämmelserna angående allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden samt avlöningsstater och förteckning över utgående pensioner. Det synes böra ankomma på fullmäktige att låta utarbeta nu avsedda samling av riksdagsbeslut. Denna, vilken synes böra årligen utgivas eller kompletteras, skulle bliva en slags statsliggare och författningssamling för riksgäldskontoret och skulle givetvis icke behöva underställas bankoutskottets eller riksdagens godkännande.

Därest en utbrytning ur reglementet av nu angivna bestämmelser kommer till stånd, skulle en väsentlig minskning ske i de punkter, i vilka tätare ändringar skulle behöva påkallas. Möjligen vore det lämpligt att jämväl utbryta andra än de ovan antydda föreskrifterna. Vid utbrytningen synes böra eftersträvas att uppnå en sådan avfattning av reglementet, att detsamma såvitt möjligt uteslutande komme att innefatta bestämmelser, som direkt berörde själva grunderna för riksgäldskontorets förvaltning och styrelse och vilka icke lämpligen borde av riksdagen meddelas i annan ordning än genom föreskrift i reglementet. En sålunda verkställd omläggning av reglementet skulle innebära ett fullföljande av den revision av detsamma, som verkställdes år 1913.

Efter genomförande av ovan föreslagna förenkling av reglementet torde förslag om ändring däri icke nödvändigtvis behöva behandlas i slutet av

riksdagen. Förutsättningen härför är emellertid, att det i gällande reglemente under § 34 givna lånebemyndigandet för riksgäldskontoret komme att lämnas på annat sätt än för närvarande sker. Detta torde kunna ske på det sätt, att nämnda lånebemyndigande beslutas av riksdagen på hemställan av statsutskottet i stället för, såsom för närvarande äger rum på hemställan av bankoutskottet, samt att bemyndigandet delgives fullmäktige i särskild, genom statsutskottet expedierad riksdagsskrivelse. Meddelande angående lånebemyndigandet — som är en förutsättning för rikstatens effektuerande — torde samtidigt på enahanda sätt böra lämnas Konungen. Då emellertid nu antydda anordning möjligen skulle kunna stå i strid med vad i riksdagsordningen stadgas angående bankoutskottets befattning med riksgäldskontoret, förefaller det vara lämpligare, att bankoutskottet såsom hittills hemställer om lånebemyndigandet för riksgäldskontoret. Denna hemställan skulle emellertid icke göras i memorialet med förslag till nytt reglemente utan i ett särskilt memorial. Riksdagens beslut skulle därefter genom särskilda riksdagsskrivelser delgivas Konungen och fullmäktige i riksgäldskontoret. Ovanberörda paragraf i reglementet skulle därvid omformuleras så, att den endast innehölle upplysning om att beträffande riksgäldskontorets lånerätt riksdagen meddelade sitt beslut genom särskild skrivelse.

Utredning angående omläggning av reglementet i enlighet med ovan angivna riktlinjer synes lämpligen böra vidtagas genom fullmäktiges försorg. Uteslutet är ej, att under utredningens gång jämväl andra spörsmål beträffande reglementets innehåll skola uppkomma än de ovan berörda, och att i följd därav mera omfattande ändringar än som ovan förutsatts skola visa sig erforderliga. I samband med utredningen synes jämväl ståndpunkt böra tagas till frågan, huruvida nytt reglemente bör såsom hittills årligen utfärdas av riksdagen eller huruvida reglementet bör — med ändring av ovanberörda bestämmelse i bankoutskottets instruktion — utfärdas att gälla tillsvidare ävensom till frågan om lämpliga åtgärder i avseende å reglementets utgivande och kungörandet av däri vidtagna ändringar.

Då ett förslag till ändrad uppställning av reglementet i ovan angivna hänseenden torde kräva ingående överbäganden, synes sådant lämpligen icke böra ifrågasättas för innevarande år utan först framläggas för bankoutskottet vid 1930 års riksdag. Härvid förutsättes, att ovan omförmälda samling av riksdagsbeslut rörande riksgäldskontoret första gången utgives samtidigt med utfärdandet av det första reviderade reglementet.

Stockholm den 7 mars 1929.

Sten Widlund.

Bilaga C.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret
förslag till
Reglemente för riksgäldskontoret.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Riksgäldskontoret har till föremål:

a) att ombesörja likviden av svenska statens skuld, för vilken riksdagen enligt § 66 regeringsformen ansvarar;

b) att verkställa alla de utbetalningar, som av rikets ständer eller riksdagen blivit å detta verk anvisade;

c) att mottaga, förvalta och redovisa alla härtill anslagna tillgångar och inkomster samt hålla uppkommande, till riksgäldskontoret levererade överskott och behållningar riksdagen till handa;

d) att, i saknad av annan tillgång för bestridande av beviljade och å riksgäldskontoret anvisade utgifter, upplåna därtill oundgängligen erforderliga medel; och

e) att utföra alla uppdrag och åligganden, som riksgäldskontoret för övrigt av rikets ständer eller riksdagen erhållit.

§ 2.

De till riksgäldskontoret hörande och dit anslagna medel må icke under någon förevändning eller med vad villkor som helst därifrån ryckas eller användas till andra behov än dem riksdagen bestämt. Allt förordnande, som däremot strider, vare kraftlöst (§ 68 regeringsformen).

Vid likviderande av riksgäldskontorets fordringar må ackord utan riksdagens särskilda samtycke icke medgivas.

§ 3.

De föreskrifter, som äro intagna i vid föregående riksdagar för riksgäldskontoret utfärdade reglementen, skola i de delar, vari samma föreskrifter ännu icke blivit fullgjorda eller eljes äro tillämpliga, fortfarande tjäna till efterrättelse.

Riksgäldskontorets styrelse.**§ 4.**

Förvaltningen av riksgäldskontoret, dess medel och tillhörigheter är av riksdagen uppdragen åt sju fullmäktige, vilka vid lagtima riksdag utses i den ordning, § 71 riksdagsordningen stadgar.

Vid fullmäktiges sammankomster föres ordet av den, som av riksdagen blivit därtill utsedd. Fullmäktige äga att själva bland sig välja vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

§ 5.

Uppkommer ledighet bland fullmäktige, inträder suppleant enligt av riksdagen bestämd ordning.

§ 6.

Äro fullmäktige ej så fulltaliga, som för besluts fattande erfordras enligt vad här nedan stadgas, äger ordföranden eller den honom företräder att inkalla erforderligt antal suppleanter.

§ 7.

Fullmäktige äro förbundna att vid riksgäldskontorets förvaltning ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än även detta reglemente samt övriga rörande riksgäldskontoret gällande föreskrifter.

Fullmäktige böra dolt och förteगत hålla, vad vid kontorets förvaltning förefaller, som tyst vara bör.

§ 8.

Blir fullmäktig ledamot av statsrådet eller kommer i den författning, att han, jämlikt något av mom. a, b, c, d och e i § 26 riksdagsordningen, icke må såsom riksdagsman godkännas, skall han genast frånträda fullmäktigbefattningen och suppleant inträda i hans ställe.

§ 9.

Jämte noggrant iakttagande av vad i avseende på förvaltningen av riksgäldskontoret och dit anslagna medel är stadgat, åligger fullmäktige att omsorgsfullt vårda och befrämja detta verks rätt, säkerhet och förmån samt för övrigt vidtaga alla på fullmäktige ankommande åtgärder i och för verkställigheten av i sådant avseende meddelade beslut samt fullmäktige givna uppdrag.

§ 10.

Fullmäktige utse inom sig två deputerade, en förste och en andre, vilka det åligger att i överensstämmelse med detta reglemente samt de beslut och föreskrifter, som fullmäktige meddela, leda arbetet med upplåningen

för statens räkning och förvaltningen av statsskulden, anordna medel till av fullmäktige beslutade eller eljest bestämda utbetalningar, föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, utöva tillsyn över arbetet inom riksgäldskontoret samt i allmänhet handhåva den löpande förvaltningen, fullmäktige dock obetaget att, där så prövas lämpligt, till annan fullmäktig än deputerad anförtro fullgörande av visst uppdrag rörande förvaltningen.

Förste deputeraden utses omedelbart efter det val av fullmäktige förrättats av riksdagens valmän och utövar därefter sin befattning, till dess nytt val av fullmäktige under nästföljande år ägt rum. Andre deputeraden utses för kortare period.

Fördelningen mellan deputerade, av vilka förste deputeraden har daglig tjänstgöringsskyldighet, av dem gemensamt tillhörande göromål bestämmas av fullmäktige.

Förste deputeraden äger att för sjukdoms- eller annat laga förfall eller för enskilda angelägenheters besörjande bevilja tjänstemännen ledighet under högst fjorton dagar, ävensom meddela föreskrift om tjänstens uppehållande intill fullmäktiges nästa ordinarie sammankomst. Han utövar jämväl beträffande vården av kontorets värdepapper det uppdrag, tjänstgöringsordningen i sådant avseende innehåller.

Förste deputeraden äger att under en och en halv månad årligen åtnjuta ledighet utan avdrag å arvodet. Till den bland fullmäktige, som utses att under sådan ledighet bestrida förste deputeradens befattning, utgår ersättning med belopp, motsvarande dennes arvode för ifrågavarande tid.

Därest förste deputeraden förut innehar tjänst å rikets stat, är han skyldig att frånträda därmed förenad avlöning, så länge han uppbär arvode såsom förste deputerad.

Fullmäktige må vara obetaget att, om sådant finnes behöfligt för lånetransaktioner, utse ombud för bedrivande av därvid erforderliga underhandlingar.

§ 11.

Befallningar, som av någon annan än riksdagen meddelas angående användandet av riksgäldskontorets tillgångar eller förvaltandet av samma verk, få icke av fullmäktige åtlydas och efterkommas; varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap riksdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldiga samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas utan i laga ordning och till följd av riksdagens eller dess revisorers beslut eller, mellan riksdagar och revisioner, genom justitieombudsmannen.

§ 12.

Till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden äga fullmäktige, om de så önska, att av riksdagens revisorer, under den tid dessa äro samlade, begära råd och yttranden.

Fullmäktiges sammankomster.

§ 13.

Fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

§ 14.

Med undantag av de enligt § 10 åt deputerade eller särskilt utsedd fullmäktig uppdragna åligganden böra alla fullmäktiges behandling tillhörande ärenden inför fullmäktige vid deras sammankomster föredragas och få endast där avgöras.

§ 15.

Önskar fullmäktig att för längre eller kortare tid avresa från staden, bör han anmäla detta vid sammankomst eller hos ordföranden med uppgift om tiden för sin frånvaro.

§ 16.

Är fullmäktig, som icke på sätt i nästföregående paragraf föreskrives anmält sig till erhållande av ledighet, av sjukdom eller annan anledning hindrad att bevista sammankomst, bör han sitt förfall tillkännagiva.

§ 17.

Vid sammankomst skola minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som ej tåla uppskov, avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest de äro om besluten ense. Frågor om låns upptagande, de i regeringsformen omförmälda kreditivens utbetalning eller andra ärenden av mera allmän vikt få icke avgöras, ej heller tjänster tillsättas eller pensioner beviljas, såvida icke minst fem fullmäktige äro närvarande.

§ 18.

Fullmäktige vare ej tillåtet att företaga någon överläggning i närvaro av Konungens ombud i riksgäldskontoret, därest ombudet, utan att av fullmäktige därom vara anmodat, skulle vid deras sammankomst sig infinna.

§ 19.

Framställas under fullmäktiges överläggningar olika yrkanden, böra samtliga närvarande fullmäktige till protokollet avgiva sina röster. Därest flera skiljaktiga meningar yttras, böra de sinsemellan närmast överensstämmande, såvitt möjligt är, sammanjämkas. Då ett lika antal röster utfaller för vardera meningen, är ordförandens röst avgörande.

Sluten omröstning må endast företagas vid val till sådana befattningar, därtill någon bland fullmäktige kan utses.

Besvär över fullmäktiges beslut.

§ 20.

Över fullmäktiges beslut i mål, som röra riksgäldskontorets tjänstemän eller andra enskilda personer, äger den eller de, på vilkas rätt dessa beslut kunna inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär.

Missnöje med beslutet skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos fullmäktige inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden därav bevisligen erhållit del; skolande beslut i fråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst anses hava kommit klaganden till del den dag beslutet blivit justerat.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till fullmäktige, vilka hava att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet.

Arvoden och reseersättning till fullmäktige.

§ 21.

Såsom arvode åtnjuter fullmäktiges ordförande 6 000 kronor samt var och en av de övriga fullmäktige 4 000 kronor årligen. Fullmäktiges deputerade äga härjämte uppbära särskilda årliga arvoden, som utgå med 10 000 kronor till förste deputeraden och 3 000 kronor till andre deputeraden.

För tid, varunder förste deputeraden är av sjukdom hindrad att tjänstgöra, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag av 8 kronor för dag.

§ 22.

Fullmäktig, som ej är bosatt i Stockholm, äger uppbära reseersättning för varje resa, som han efter kallelse till sammanträde företager från sin hemort till sammanträdesorten och åter, enligt de grunder, som äro eller bliva bestämda för ledamot av riksdagen.

Reseersättning efter enahanda grunder utgår till fullmäktig, som för fullgörande av offentligt uppdrag vistas å annan ort än Stockholm.

§ 23.

Suppleant för fullmäktig, vilken inkallas till tjänstgöring, äger uppbära dagarvode och reseersättning enligt de grunder, som äro eller bliva bestämda för ledamot av riksdagen.

Riksgäldskontorets upplåning.

§ 24.

Riksgäldskontoret äger att för svenska statens räkning upptaga lån för nedan angivna ändamål:

för utbetalning av de anslag, vilka på riksstaten anvisas att utgå av låne-medel;

för ifrågakommande utbetalningar å de enligt regeringsformens § 63 på riksgäldskontoret anvisade kreditiven;

för tillhandahållande av de krediter, vilka generalpoststyrelsen, domänverket, telegrafverket och statens reproduktionsanstalt ävensom Aktiebolaget kreditkassan av år 1922 äga tillgodonjuta i riksgäldskontoret, ävensom andra dylika krediter, vilka av riksdagen framdeles må beslutas;

för kassaförstärkning åt statsverket, då sådan enligt Kungl. Maj:ts beslut påkallas; samt

för konvertering av äldre statslån.

§ 25.

Därest de statsobligationer, vilka av riksgäldskontoret ställts till vissa kreditinstituts förfogande såsom grundfond eller garantifond, jämlikt därom utfärdade bestämmelser skulle komma att tagas i anspråk för infriande av dessa instituts förbindelser, och obligationerna i anledning därav hembjudas riksgäldskontoret till inlösen eller såsom säkerhet för lån, är riksgäldskontoret berättigat att genom upplåning anskaffa de medel, som erfordras för inlösen eller för tillhandahållande av beviljat lån.

§ 26.

Genom upplåning äger riksgäldskontoret bereda erforderlig tillgång för fullgörandet av de garantiförbindelser, svenska staten avgivit för lån, upptagna av vissa flottningsföreningar, samt för det internationella lånet för Österrikes finansiella återuppbyggande, ävensom därmed jämförliga förbindelser, som i enlighet med riksdagens beslut kunna komma att avgivas å svenska statens vägnar.

§ 27.

Därest svenska staten skulle komma att begagna sin jämlikt § 8 i ett den 29 juni 1927 mellan staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag m. fl., å andra sidan, ingånget avtal förbehållna rätt att lämna bolaget viss kredit, äger riksgäldskontoret att genom upplåning anskaffa de för kreditens tillhandahållande erforderliga medlen.

§ 28.

Föranleder beslut, som fattas av riksdagen, därtill, att utgifter skola bestridas av riksgäldskontoret, och hava för ändamålet erforderliga medel icke ställts till verkets förfogande genom anslag på riksstaten eller på annat sätt, äger riksgäldskontoret att genom upptagande av lån bereda tillgång till dessa utgifter.

§ 29.

Den upplåning, varom stadgas i §§ 24—28, skall äga rum mot obligationer eller andra förbindelser med längre löptid; fullmäktige dock obetaget att, därest sådant med hänsyn till lånemarknadens läge eller eljes finnes vara ändamålsenligt, upplåna medel mot skattkammarväxlar eller andra förbindelser på kortare tid eller ock genom begagnande av tillfälliga krediter.

Beträffande riksgäldskontorets inlåning från vissa statsinstitutioner eller av dem förvaltade fonder gäller vad därom är särskilt stadgat.

§ 30.

De obligationer, som utgivnas av riksgäldskontoret vid upptagande av lån, skola vara uppsägbara från långivarnas sida men ställda att återbetalas på viss förfallodag eller efter föregången, av riksgäldskontoret verkställd uppsägning eller ock medelst årliga avbetalningar enligt uppgjord amorteringsplan, med rätt för fullmäktige att bestämma obligationernas valörer, räntefot, uppsägningstid och försäljningskurs, ävensom att fastställa övriga lånevillkor.

Vid upplåning i annan form än mot obligationer äga fullmäktige, med de inskränkningar, som föranledas av § 29 andra stycket, likaledes rätt att fastställa räntefoten och betalningsterminerna samt att jämväl besluta om övriga lånevillkor.

§ 31.

Obligationer och skattkammarväxlar, som utfärdas av riksgäldskontoret, skola, då deras valör överstiger 1 000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med handskriften namnteckning av minst en fullmäktig. Obligationer och skattkammarväxlar å lägre valör må av riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskriften namnteckning.

§ 32.

Utfärdas av riksgäldskontoret nya obligationer, skola fullmäktige underställa Kungl. Maj:ts fastställelse de beslut, som rörande sådan upplåning fattas, med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes å det nya lånet meddela sin garanti.

§ 33.

Riksgäldskontoret äger att vid riksbankens huvudkontor begagna kassakreditiv, dock ej till högre belopp än 1 500 000 kronor. Riksgäldskontoret är ej skyldigt att för kreditivet ställa säkerhet eller erlægga kreditivavgift.

§ 34.

Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att på framställning av fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skattkammarväxlar eller skuldförbindelser i annan form intill erforderligt belopp med en löptid av högst två år ävensom att genom överenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löptid, myntslag, inlösen m. m.

Inlösen av riksgäldskontorets obligationer och övriga förbindelser.

§ 35.

Av riksgäldskontoret utfärdade obligationer eller andra skuldförbindelser skola, där preskriptionstid i avseende på dem icke blivit stadgad, i vederbörlig ordning likvideras, utan avseende å den tid, inom vilken fordringar hos enskilda eller hos Kungl. Maj:t och Kronan skola nu eller framdeles göras gällande.

Om särskilda skäl därtill föranleda, må fullmäktige medgiva inlösen av obligationer och kuponger, tillhörande av riksgäldskontoret utgivna lån. oaktat betalningsrätten på grund av preskription förfallit.

§ 36.

Fullmäktige må, när sådant icke för riksgäldskontoret medför olägenhet, medgiva direkt inlösen i riksgäldskontoret av förfallna obligationer och räntekuponger, ehuru desamma enligt obligationernas lydelse och stadgandena i lånekontrakten böra å däruti angivna utrikes orter infrias. För detta ändamål må fullmäktige träffa erforderliga överenskommelser med de lånövertagare, som kontraktsenligt skola ombesörja denna inlösen.

Statsskuldboken.

§ 37.

Fordran på grund av riksgäldskontorets obligationer av de lån, som fullmäktige bestämma, kunna genom obligationers inlämnande till riksgäldskontoret förvandlas till en i statsskuldboken införd fordran. Inskrivning i statsskuldboken kan, i den utsträckning fullmäktige medgiva, även äga rum mot kontant inbetalning, varvid sökanden antecknas såsom ägare av

obligationer till motsvarande belopp. Fullmäktige äga utfärda bestämmelser rörande statsskuldbokens anordning samt villkoren för dess begagnande.

§ 38.

Obligation, som försetts med påskrift, att den gäller endast i viss mans hand, må, på framställning av dess ägare, ånyo göras gällande i varje innehavares hand, under de villkor i avseende på behöriga anteckningar å själva obligationen samt i kontorets räkenskaper, som fullmäktige äga föreskriva.

Av riksgäldskontoret förvaltade fonder.

§ 39.

Till den under fullmäktiges förvaltning ställda *fonden för statsskuldens amortering* skola föras de anslag, som komma att av riksdagen anvisas för denna fond.

Fondens behållning skall av fullmäktige med hänsyn till föreliggande förhållanden användas antingen till amortering av statsskulden medelst utlottning eller obligationsinköp eller ock till minskning i den nya upplåning, vartill fullmäktige av riksdagen erhållit bemyndigande. Fonden må även användas för täckande av förluster, uppkomna å lånemedelsplaceringar, i den mån riksdagen därtill lämnat bifall.

§ 40.

Fullmäktige i riksgäldskontoret skola i enlighet med därom meddelade stadganden förvalta *allmänna järnväglånefonden*, *bibanefonden*, *allmänna byggnadslånefonden* och *fonden för låneunderstöd*, sistnämnda fond dock endast vad beträffar de lån, som till vederbörande låntagare utlämnats från riksgäldskontoret.

§ 41.

Fullmäktige i riksgäldskontoret skola förvalta dels den jämlikt beslut av 1888 års riksdag bildade *byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus*, dels ock i enlighet med därom meddelade stadganden *riksgäldskontorets pensionsfond*. Å berörda fonders i riksgäldskontoret inestående tillgodohavande skall för varje räkenskapsår gottskrivas skälig ränta.

Placeringen av riksgäldskontorets kontanta medel.

§ 42.

Riksgäldskontorets kontanta tillgångar skola, såvitt och så länge de icke behöva användas för samma verk åliggande utbetalningar, insättas i riksbanken eller placeras i lätt förytterliga valutor.

Statsverkets kassabehållningar. Kassaförstärkning åt statsverket.

§ 43.

Därest statsverket erhåller större behållningar å sina räkningar i riksbanken än som för de löpande statsutgifternas bestridande anses erforderligt, äger riksgäldskontoret att på de återbetalningsvillkor, som av fullmäktige bestämmas, av statskontoret mottaga sådana behållningar till förvaltning.

§ 44.

I händelse statsverkets inkomster skulle visa sig otillräckliga för bestridande av dess utgifter, åligger det riksgäldskontoret att, sedan Kungl. Maj:t på statskontorets anmälan prövat behovet, för dess fyllande tillhandahålla statskontoret det belopp, Kungl. Maj:t för sådant ändamål finner för gott bestämma; dock med skyldighet för statskontoret att, så snart statsverkets tillgångar det medgiva, återgälda vad riksgäldskontoret sålunda förskjutit.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsinkomsterna m. m.

§ 45.

På statsverkets giroräkning i riksbanken skola insättas nedannämnda till riksgäldskontoret inflytande inkomster:

- räntor å från riksgäldskontoret utlämnade lån och krediter;
- kapitalavbetalningar å dylika lån, i den mån dessa utgått av andra statsinkomster än lånemedel;
- räntor å tillsvidare förräntade medel;
- kursvinster efter avdrag av kursförluster;
- uppbördsmedel å anslag, vilka anvisats att täckas av andra statsinkomster än lånemedel;
- medel, vilka varit avsedda för inlösen av obligationer och kuponger, för vilka betalningsrätten sedermera på grund av preskription upphört.

Samtliga dessa inkomster skola tillika i riksgäldskontorets räkenskaper tillgodoföras den inkomstitel i riksstaten, till vilken de höra.

§ 46.

På riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken skola insättas nedannämnda till riksgäldskontoret inflytande inkomster:

- kapitalavbetalningar å från riksgäldskontoret utlämnade lån, i den mån dessa utgått av lånemedel;
- valutan för upptagna statslån;
- medel, vilka till riksgäldskontoret återlevererats å anslag, vilka utgått av lånemedel;

medel, vilka jämlikt särskilda av riksdagen fattade beslut inbetalats till riksgäldskontoret.

Dessa inkomster skola tillika, i den mån de tagas i anspråk för utbetalning av anslag, vilka anvisats att utgå av lånemedel, i riksgäldskontorets räkenskaper tillgodoföras den inkomsttitel i riksstaten, till vilken de höra.

Utän hinder av vad i denna paragraf är stadgat, må däri angivna medel jämlikt § 42 placeras i lätt förytterliga valutor.

§ 47.

Beträffande redovisningen av sådana till riksgäldskontoret inflytande inkomster, som böra tillgodoföras viss inkomsttitel i riksstaten, skola i övrigt gälla de föreskrifter, vilka meddelats eller varda meddelade av riksdagen.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsutgifterna.

§ 48.

Det tillkommer riksgäldskontoret att utbetala de anslag, som anvisas på riksstaten under titlarna Riksdags- och revisionskostnader m. m., Räntor å statsskulden m. m. och Avbetalning å statsskulden; och äger riksgäldskontoret att, i mån av behov, genom uttag från statsverkets giroräkning i riksbanken lyfta och till sin giroräkning i banken överföra sagda anslag.

§ 49.

Riksgäldskontoret har att utbetala de anslag, som på riksstaten anvisas att täckas av lånemedel. Utbetalningarna skola verkställas med iakttagande av de av riksdagen meddelade föreskrifter, enligt Kungl. Maj:ts disposition.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

§ 50.

På grund av stadgandet i § 63 regeringsformen har riksdagen anslagit och till utbetalning från riksgäldskontoret anvisat en kreditivsumma av 15 000 000 kronor, för att vid infallande krig av Konungen lyftas, sedan han statsrådet in pleno hört och riksdagen sammankallat. Riksdagens å denna summa utfärdade förseglade anordning får ej förr brytas eller summan av fullmäktige utbetalas, än sedan riksdagskallelsen blivit i allmänna tidningarna kungjord.

§ 51.

Den kreditivsumma, som enligt § 63 regeringsformen bör å riksgäldskontoret anvisas för att under tiden mellan riksdagarna vara tillgänglig,

då Konungen till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, sedan hela statsrådets tankar däröver blivit inhämtade, finner den vara oundgängligen nödig, har riksdagen fastställt till 15 000 000 kronor.

Huvudbok och medelsredovisning.

§ 52.

Over riksgäldskontorets samtliga tillgångar och skulder samt inkomster och utgifter uppgöres för varje budgetår en fullständig huvudbok, vilken skall inom den 1 augusti närmast efter budgetårets utgång vara avslutad samt senast den 1 därpå följande september behörigen granskad.

Riksgäldskontorets huvudbok bör vid lämpliga tider hållas riksräkenskapsverket till handa, på det att riksgäldskontorets räkenskaper må kunna i nödiga delar intagas i rikshuvudboken.

§ 53.

Senast vid utgången av oktober månad varje år bör, till upplysning för allmänheten om riksgäldskontorets ställning, utgivas en årsbok, innefattande bland annat redogörelse för riksgäldskontorets verksamhet under det näst föregående räkenskapsåret, och böra i årsboken införas för ändamålet lämpade utdrag av detta verks räkenskaper för samma år.

Fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag.

§ 54.

Fullmäktige skola minst en gång varje år genomgå och inventera de obligationer, skuldförbindelser och övriga värdehandlingar, som antingen tillhöra riksgäldskontoret eller där förvaras för annans räkning. Fullmäktige böra jämväl en gång årligen granska ombudsmannens diarium.

§ 55.

Riksdagshuset står under fullmäktiges vård och inseende, och böra fullmäktige minst en gång varje år verkställa besiktning av detsamma.

§ 56.

Under de tider, då riksdagen icke är församlad, må lediga lokaler inom riksdagens hus av fullmäktige hyresfritt upplåtas för tillfälligt begagnande ej allenast av de kommittéer och revisioner, som kunna varda av Kungl. Maj:t sammankallade och för vilkas sammanträden erforderliga lokaler inom kronans hus här i huvudstaden icke finnas att tillgå, utan även av ämbetsmyndigheter, som antingen av särskild anledning icke kunna för

någon tid begagna åt dem anvisade ämbetsrum eller också sakna egen lokal, ävensom för andra, allmänt gagn avseende ändamål. Fullmäktige äga vid varje sådan upplåtelse föreskriva de villkor, som fullmäktige för de upplåtna rummens samt möblernas och inventariernas noggranna och omsorgsfulla vårdande finna nödvändiga. Dylig upplåtelse bör alltid upphöra så tidigt före riksdagens sammankomst, att rummen och inventarierna därförinnan kunna vara försatta i ordnat och fullständigt skick samt, om så erfordras, reparerade.

§ 57.

Vid varje riksdags början skola fullmäktige till riksdagen avgiva och till bankoutskottet avlämna berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till sistförflutna riksdag avgavs.

Då revisorerna över stats-, banko- och riksgäldsverken sammanträda, skola fullmäktige till dem avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som revisorernas granskning kommer att omfatta.

§ 58.

Fullmäktige böra varje år till riksdagens revisorers första sammanträde, som skall äga rum i riksdagens hus i Stockholm den 16 september eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar.

Därest revisor, sedan lagtima riksdag är avslutad och innan revisorerna sammanträtt, hos fullmäktige anmäler hinder att delta i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den för honom utsedda suppleanten. Uppkommer hinder för inkallad suppleant, skall den närmast i ordningen varande suppleanten utan dröjsmål inkallas.

§ 59.

Efter varje revisions slut skola fullmäktige föranstalta om tryckning av revisorernas över revisionen av statsverket och riksgäldskontoret avgivna och fullmäktige tillställda berättelser jämte därtill hörande förklaringar, vilka handlingar även genom fullmäktiges försorg böra till näst sammanträdande riksdag och revisorer överlämnas.

§ 60.

Före varje lagtima riksdags början böra fullmäktige:

a) föranstalta om upphandling av för tryckningen av riksdagens protokoll med därtill hörande bihang under samma riksdag erforderligt papper och, med behörigt iakttagande av de i sådant avseende meddelade föreskrifter, upprätta kontrakt angående såväl protokollens som bihangets tryckning;

- b) träffa avtal om inköp av bränsle för riksdagshusets behov samt om leverans av skrivmaterialier och övriga effekter, som för riksdagen erfordras;
- c) låta i den mån så erfordras komplettera och iståndsätta inventarierna i riksdagens hus;
- d) låta utföra nödiga underhålls- och reparationsarbeten å riksdagshuset;
- e) föranstalta om anordnande av restauration i riksdagshuset för riksdagens ledamöter och tjänstemän.

Vid verkställigheten av dessa åligganden bör i regel iakttagas, att anbud genom kungörelser i allmänna tidningarna infordras å leverans av berörda effekter eller besörjande av omförmälda trycknings- med flera arbeten.

§ 61.

Det åligger fullmäktige ej mindre att, om anledning därtill gives, söka förebygga, att med statslån understött järnvägsbolags inkomster, med åsidosättande av bolagets skyldighet att erlægga föreskriven inbetalning till riksgäldskontoret, användas till bestridande av andra utgifter än sådana, som äro nödvändiga för järnvägsdriftens uppehållande, än även, därest tvångsförsäljning sker av järnvägsbolags egendom, uti vilken riksgäldskontoret har inteckning till säkerhet för statens fordran, så förfara, att dylik försäljning ej må ske till lägre pris, än att denna fordran av köpeskillingen varder betäckt.

Sedan styrelse- och revisionsberättelser rörande de bolag, vilka innehava statslån för anläggning av enskilda järnvägar, blivit av statens ombud i bolagens revision insända till kommunikationsdepartementet och därifrån överlämnade till riksgäldskontoret, böra fullmäktige, efter verkställd granskning av dessa berättelser, taga under överbäggande, huruvida särskilda åtgärder erfordras för bevarande av riksgäldskontorets rätt och säkerhet för de utgivna lånens fortsatta likviderande.

§ 62.

I styrelsen för Sveriges allmänna hypoteksbank bör en ledamot, som skall vara vice ordförande, utses av fullmäktige. Likaså utses av fullmäktige till deltagande i den årliga revisionen av hypoteksbankens förvaltning och räkenskaper en revisor, som vid revisionen förer ordet. Dessutom böra fullmäktige utse ett ombud såväl till den allmänna ordinarie sammankomst, som mellan hypoteksbankens delägare skall äga rum varje år efter avslutad revision, som till allmän extra ordinarie sammankomst.

§ 63.

Det tillkommer fullmäktige att i styrelsen för Konungariket Sveriges stads-hypotekskassa utse dels en ledamot, vilken skall vara vice ordförande, dels

en suppleant för vice ordföranden. Fullmäktige skola även utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av nämnda styrelsens förvaltning och hypotekskassans räkenskaper.

§ 64.

Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska skeppshypotekskassan utse dels en ledamot, som skall vara vice ordförande, dels en suppleant, som skall vara suppleant för vice ordföranden. Fullmäktige skola jämväl utse en revisor jämte suppleant för deltagande i revisionen av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper.

§ 65.

Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska bostadskreditkassan utse en ledamot samt suppleant för honom. Fullmäktige skola jämväl utse en revisor och en suppleant för honom för deltagande i revisionen av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper.

§ 66.

Fullmäktige skola utse dels en ledamot i styrelsen för aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 jämte suppleant för denne, dels ock en ledamot i styrelsen för Ostkustbanans aktiebolag jämte suppleant för denne.

§ 67.

Fullmäktige skola utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av dels Strömsholms nya kanalbolags, dels ock Kinda kanals aktiebolags förvaltning och räkenskaper.

§ 68.

Vid de tillfällen, då riksdagsmäns fullmakter enligt § 32 riksdagsordningen granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland fullmäktige vara tillstädes.

§ 69.

1. Åt de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret gemensamt är uppdraget:

a) enligt § 50 regeringsformen att med Konungen samråda om utsättande av riksdagsort, då, i anseende till de i nämnda paragraf omförmälda hinder, riksdag ej kan hållas i huvudstaden;

b) enligt § 98 regeringsformen att, om justitieombudsmannen eller militieombudsmannen mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, i ämbetet genast insätta den man, som blivit till

efterträdare utsedd, samt att, därest ombudsmans utsedde efterträdare mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller i ombudsmans-ämbetet insättes eller med döden avgår, välja en annan behörig man i hans ställe.

2. Gemensamt med fullmäktige i riksbanken äga fullmäktige i riksgäldskontoret dessutom

a) att för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakt-hållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionerna av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år och till ombud i revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas;

b) att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade;

c) att bestämma vad justitieombudsmannen eller militieombudsmannen för sådan tid, då han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, skäligen prövas böra i varje särskilt fall avstå av sin avlöning.

3. Vid fullmäktiges i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamma sammanträden böra, såvitt beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vardera verket vara tillstädes, och skall omröstning därvid verkställas per capita.

Kompetensfordringar för riksgäldskontorets tjänstemän. Återbesättande av lediga tjänster.

§ 70.

Beträffande kompetensfordringarna för erhållande av ordinarie befattning i riksgäldskontoret gälla följande bestämmelser:

För att kunna antagas till tjänsteman i någon av 16:e—30:e lönegraderna fordras att hava undergått godkänd studentexamen; dock bör riksgäldssekreteraren och ombudsmannen hava fullgjort vad författningarna föreskriva i avseende å dem, som i domarevärv må begagnas, samt sekreteraren och notarien hava avlagt juris kandidatexamen eller kansliexamen.

Tjänsteman i 7:e eller 11:e lönegraden skall hava avlagt godkänd realskoleexamen eller erhållit avgångsbetyg från 8-klassigt läroverk för kvinnlig ungdom, medförande normalskolekompetens.

För erhållande av övriga i tjänsteförteckningen för riksgäldskontoret upptagna tjänster eller ordinarie tjänst vid riksdagens hus erfordras att hava med gott vitsord genomgått folkskola och i övrigt ådagalagt för tjänsten erforderliga kunskaper.

I undantagsfall och då särskilda omständigheter därtill föranleda må fullmäktige medgiva dispens från föreskrifterna angående studentexamen resp. realskoleexamen eller normalskolekompetens.

§ 71.

Innan ledig tjänst av fullmäktige återbesättes, skall sådant jämte de med samma tjänst förenade löneförmåner, ävensom tiden, inom vilken sökande äga att sig anmäla, tillkännagivas medelst anslag inom riksgäldskontoret. Ansökningstiden skall bestämmas till minst fjorton dagar från anslagets utfärdande. Därest inom den bestämda tiden någon till tjänstens erhållande fullt skicklig och lämplig sökande icke anmält sig, bör ny ansökningstid utsättas.

§ 72.

Vid tjänsters tillsättande utnämnes bland kompetenta sökande den, som fullmäktige, med avseende å vikten och ansvarigheten av de särskilda befattningarna, finna till den lediga tjänsten mest skicklig och passande.

Frågor rörande tjänsteförsummelser m. m.

§ 73.

1. Om tjänsteman, som begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvördnad eller ohörsamhet mot förman, ej låter sig av deputerads tillsägelser och föreställningar rätta eller ock gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattning eller beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet, vare vederbörande deputerad skyldig att förhållandet hos fullmäktige anmäla, och skall tjänstemannen, sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordrats samt tillfälle lämnats honom att sig förklara, inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

2. I händelse den, som på detta sätt erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan varder förvunnen till ny förseelse, skall, efter anmälan härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring över vad mot honom förekommit infordras, och äga därefter fullmäktige att med avseende å förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under längre eller kortare tid med förlust av lönen, så framt ej jämlikt § 20 mom. 1 avlöningsregelementet för befattningshavare vid riksdagens verk finnes skäligen låta honom uppbära något därav.

3. Därest tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmått förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo gör sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring, med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock minst 6 månader med förlust av lönen, eller helt och hållet skilja honom från innehavande tjänst och lön.

§ 74.

På fullmäktiges prövning beror huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret, som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin befattning.

§ 75.

Fullmäktiges beslut, varigenom tjänsteman avhålls från tjänstgöring eller för alltid skiljes från tjänsten, skall jämte hänvisning till besvärns anförande honom skriftligen meddelas.

§ 76.

Icke-ordinarie befattningshavare, som utan erhållen tillåtelse eller anmänt laga förfall från tjänstgöring uteblivit under tre efter varandra följande månader, eller vid flera tillfällen undandragit sig att lämna äskat biträde, där han blivit anställd, anses hava förverkat sin rätt att i riksgäldskontoret vidare tjänstgöra. Den icke-ordinarie befattningshavare, som under honom uppdragen tjänstgöring förhållit sig försumligt eller felaktigt och, efter att, på sätt i § 73 stadgas, blivit varnad, sig icke rättat, bör förklaras vara från riksgäldskontoret skild. För övrigt anses den icke-ordinarie befattningshavare, som begått ärerörigt brott eller annan förbrytelse av svårare beskaffenhet, vara från verket utesluten.

Fullmäktiges specialmotivering till reglementsförslaget.

Allmänna bestämmelser.

§§ 1 och 2.

Dessa paragrafer äro av samma lydelse som §§ 1 och 2 i nu gällande reglemente. En formell jämkning har dock vidtagits i sistnämnda paragraf.

§ 3.

Paragrafen ersätter stadgandet i § 14 mom. 2 i nuvarande reglemente. Detta senare avser emellertid endast de i tidigare reglementen meddelade

föreskrifter, vilka angå riksgäldskontorets skulder. Genom den av fullmäktige föreslagna formuleringen kommer stadgandet att, med däri angivna begränsning, bliva tillämpligt på alla i äldre reglementen intagna bestämmelser.

Riksgäldskontorets styrelse.

§§ 4—12.

Ifrågavarande stadganden överensstämman i huvudsak med dem, vilka återfinnas i §§ 3—11 i nu gällande reglemente. Förutom vissa formella jämkningar hava nedan omförmälda förändringar av saklig innebörd ansetts vara påkallade.

Enligt § 5 i nu gällande reglemente tillkommer det fullmäktiges ordförande att, om riksgäldskontorets styrelse ej är så fulltalig, som för beslutsfattande erfordras, inkalla erforderligt antal suppleanter. Den befogenhet, som sålunda tillhör ordföranden, bör i hans frånvaro utövas av vice ordföranden eller, om även han är frånvarande, av den till tjänståren äldste bland övriga fullmäktige. I enlighet härmed stadgas i reglementsförslaget § 6, att ordföranden eller den honom företräder äger att under ovan angivna förutsättning inkalla suppleanter.

Föreskrifterna i § 9 rörande deputerades åligganden böra lämpligen erhålla en mera generell avfattning än vad nu är förhållandet. Orden »ombesörja lånemedlens indragning, verkställa de för riksgäldskontorets räkning erforderliga utländska likvider» hava därför ersatts med »leda arbetet med riksgäldskontorets upplåning och förvaltningen av statsskulden». — I tredje stycket av § 9 är stadgat, att deputerade och de bland övriga fullmäktige, som hava att handlägga vissa ärenden, vid varje sammankomst böra redogöra för sina åtgärder under den efter fullmäktiges nästföregående sammankomst förflutna tiden. En bokstavlig tillämpning av detta stadgande skulle leda till, att deputerade ävensom de fullmäktige, vilka erhållit särskilda förvaltningsuppdrag, ovillkorligen skulle vid varje sammankomst lämna redogörelse för en mängd åtgärder, vilka endast innebära ett verkställande av gällande föreskrifter eller av fullmäktige fattade beslut, eller ock avse förberedandet av ärenden, vilka senare skola inför fullmäktige anmälas. Detta är givetvis ej lämpligt, och hava fullmäktige med anledning därav funnit stadgandet icke vidare böra bibehållas i reglementet.

Enligt § 11 i gällande reglemente äro fullmäktige berättigade att till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden, för vilkas behandling antingen icke några eller mindre tillämpliga och bestämda föreskrifter blivut meddelade, av riksdagens revisorer begära råd och yttranden. Denna föreskrift synes böra bringas i närmare anslutning till motsvarande stadgande i instruktionen för riksdagens revisorer och har omformulerats i överensstämmelse därmed.

Fullmäktiges sammankomster.

§§ 13—19.

Ifrågavarande föreskrifter äro hämtade från §§ 42—48 i nuvarande reglemente. I § 48 stadgas, att vid sammankomst närvarande fullmäktig, som sin röst ej särskilt avger eller, efter börjad överläggning om ett föredraget ämne, sig avlägsnat, anses hava det då fattade beslutet biträtt. Detta stadgande har uteslutits såsom onödigt; tillika hava vissa formella förändringar vidtagits i §§ 44—48.

Besvär över fullmäktiges beslut.

§ 20.

Häri intagna bestämmelser motsvara § 49 i gällande reglemente. I nämnda paragraf föreskrives, att beslut i fråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst skall anses hava kommit klaganden till del den dag, beslutet blivit justerat eller offentligen tillkännagivet. Detta stadgande överensstämmer ordagrant med bestämmelsen i § 72 mom. 2 andra stycket av riksbankens reglemente. Då ledig tjänst vid riksbanken eller dess avdelningskontor återbesatts, plägar bankofullmäktiges beslut i ärendet offentliggöras medelst kungörelse i Post- och inrikes tidningar. Enligt hittills tillämpad praxis har sådant offentliggörande ej ägt rum vid tillsättning av lediga tjänster i riksgäldskontoret, och detta är ej heller nödvändigt, då vederbörande sökande ändock lära erhålla kännedom om fullmäktiges beslut. Till följd härav hava orden »eller offentligen tillkännagivet» uteslutits. I övrigt är ifrågavarande paragraf av samma lydelse som ovanberörda § 49.

Arvoden och reseersättning till fullmäktige.

§§ 21—23.

De i dessa paragrafer förekommande stadgandena överensstämma med motsvarande föreskrifter i § 32 avd. 2 mom. a)—e). Första stycket av mom. e), vilket avser vikariatersättning vid semester för förste deputeraden, har dock uteslutits, när föreskrift i ämnet återfinnes på annat ställe i det nya reglementet (§ 10 femte stycket). Å andra sidan har ett nytt stadgande tillkommit, nämligen beträffande rätt för fullmäktig, som för fullgörande av offentligt uppdrag vistas å annan ort än Stockholm, att uppbära reseersättning.

Riksgäldskontorets upplåning.

§§ 24—33.

I §§ 24—28 äro sammanfattade de föreskrifter, vilka enligt fullmäktiges mening böra utfärdas angående riksgäldskontorets rätt att för svenska

statens räkning verkställa upplåning. Ifrågavarande föreskrifter äro, så vitt angår deras sakliga innehåll, avfattade i enlighet med motsvarande stadganden i nu gällande reglemente. Vissa avvikelser och nya bestämmelser förekomma dock, för vilka här nedan redogöres.

Enligt § 12 mom. 1 och 4 samt § 13 mom. 2 i 1929 års reglemente äger riksgäldskontoret rättighet att genom upplåning anskaffa medel för utbetalning av de anslag, som av riksdagen anvisas att utgå av lånemedel ävensom för kassaförstärkning åt statsverket samt för utbetalningar å generalpoststyrelsens kredit i riksgäldskontoret. Däremot finnes för närvarande intet lånebemyndigande för ifrågakommande utbetalningar å domänverkets, telegrafverkets, statens reproduktionsanstalts och aktiebolaget Kreditkassans av år 1922 krediter i riksgäldskontoret liksom ej heller för utbetalning av de enligt § 63 regeringsformen på riksgäldskontoret anvisade kreditiven. I § 24 har därför införts bemyndigande för fullmäktige att även för nu nämnda utbetalningar verkställa upplåning. Vad beträffar generalpoststyrelsens m. fl. statsinstitutioners ävensom kreditkassans av år 1922 krediter, hava fullmäktige ansett lånebemyndigandet böra utvidgas att jämväl omfatta andra dylika krediter, vilka framdeles kunna komma att av riksdagen beviljas till utgående från riksgäldskontoret.

§ 12 mom. 2 i nuvarande reglemente innehåller bemyndigande för fullmäktige att för konvertering av äldre statslån försälja eller träffa avtal om blivande försäljning av statsobligationer, förskrivna med lägre ränta än det statslån, som utgör föremål för konvertering. De vanligast förekommande lånekonverteringarna hava visserligen till syfte att nedsätta räntefoten å ett tidigare upptaget lån. Emellertid förekomma även sådana konverteringar, vid vilka detta icke alltid är fallet, såsom då konverteringens ändamål är att förvandla utländsk gäld till inländsk, att ersätta tillfällig skuld med fonderad sådan, att förändra amorteringsplanen för ett utlöpande lån eller att utbyta amorteringslån mot statsräntelån. Vid dylika konverteringsoperationer kan inträffa, att räntefoten förblir oförändrad eller till och med, såsom vid konvertering av tillfällig statsskuld till fonderad, höjes. Villkoret om att konvertering av lån skall vara förenad med räntenedsättning har i följd därav ansetts böra bortfalla. Ifrågavarande stadgande har av fullmäktige formulerats så, att detsamma endast innehåller ett bemyndigande för fullmäktige att verkställa upplåning »för konvertering av äldre statslån».

Svenska staten har tid efter annan iklätt sig garanti för vissa inländska kreditinstituts förbindelser på så sätt, att riksgäldskontoret ställt statsobligationer till visst av riksdagen bestämt belopp till deras förfogande såsom grundfond eller garantifond. Nu avsedda kreditinstitut äro Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska bostadskreditkassan samt de centralkassor för jordbrukskredit, vilka erhållit godkännande från det allmännas sida.

Rörande de förutsättningar, under vilka ifrågavarande grund- eller garantifonder få tagas i anspråk för infriandet av dessa kreditinstituts förbindelser, hava, i enlighet med vad riksdagen därom beslutat, särskilda föreskrifter meddelats i av Kungl. Maj:t utfärdade förordningar. I fråga om central-kassorna för jordbrukskredit är bl. a. stadgat, att, därest förutsättningarna för garantifondernas användande prövas vara för handen, de obligationer, av vilka fonderna bestå, skola i första hand hembjudas riksgäldskontoret till inlösen. Däremot är ej någon dylik hembudsskyldighet föreskriven vad beträffar de obligationer, vilka utgöra grundfond för hypoteksbanken, stadshypotekskassan, skeppshypotekskassan och bostadskreditkassan. Emellertid torde det vara givet och är även ur synpunkten av riksgäldskontorets eget intresse önskvärt, att, om behov för dem uppkommer att taga statens garanti i anspråk, framställning göres hos riksgäldskontoret om obligationernas inlösen eller ock om beviljande av lån mot säkerhet av dessa. Därest en dylik anhållan bifalles, bör riksgäldskontoret även äga rätt att genom upplåning anskaffa de medel, som erfordras för inlösningen eller för tillhandahållande av beviljat lån. Stadgande härom har införts i förslagens § 25.

Vidare har staten genom avgivna förbindelser åtagit sig garanti för fem särskilda lån, upptagna av vissa flottningföreningar, ävensom, till en andel av 2 %, för 1923 års internationella lån för Österrikes finansiella återuppbyggande. Denna garanti har formen av direkt borgen, och åligger det riksgäldskontoret att, därest densamma behöver tagas i anspråk, tillhandahålla därför erforderliga medel. I § 26 av förslaget till nytt reglemente har införts föreskrift om rätt för riksgäldskontoret att genom upplåning bereda tillgång för fullgörande av ifrågavarande borgensförbindelser ävensom därmed jämförliga förbindelser, som i enlighet med riksdagens beslut kunna komma att avgivas å svenska statens vägnar.

§ 27 är av samma innehåll som § 12 mom. 5 i nu gällande reglemente. Orden »På sätt i mom. 1 är stadgat» hava dock uteslutits.

I § 28 meddelas en allmän föreskrift om rätt för riksgäldskontoret att verkställa upplåning för sådana verket åliggande utbetalningar, beträffande vilka bestämmelserna i §§ 24—27 icke äro tillämpliga och rörande vilkas täckande ej heller andra stadganden förefinnas. Stundom förekommer, att riksgäldskontoret på grund av riksdagens beslut skall utbetala medel å ett av riksdagen beviljat anslag, redan innan detta hunnit uppföras å riksstaten. Ett dylikt förskott (å 2 500 000 kronor) utbetalades i april 1929 å det lån till Sydsvenska kraftaktiebolaget, för vilket anslag sedermera uppfördes å 1929/1930 års riksstat. — Vissa järnvägsbolag, vilka från riksgäldskontoret erhållit statslån, hava vid de skuldregleringar, som under senare år enligt riksdagens medgivande ägt rum, berättigats att själva disponera en botteninteckning i respektive järnväg, i samband varmed riksgäldskontorets inteckning nedflyttats att gälla med förmånsrätt närmast efter denna. I

andra fall åter hava genom kapitalisering av förfallna belopp å de ursprungliga statslånen bildats nya lån, vilka intecknats i järnvägarna men i avseende på förmånsrätten ligga efter inteckningar för obligationslån eller andra enskilda lån, vilka järnvägsbolagen upptagit före skuldregleringen. I händelse en för dylik enskild gäld intecknad järnväg skulle komma att försäljas exekutivt och riksgäldskontoret därvid bliva nödsakat att inropa densamma, skall köpeskillingen, i den mån den ej täckes av inteckning för statslånet eller statslånen, erläggas kontant. Även andra exempel på dylika oförutsedda utgifter kunna anföras.

§§ 29—31.

Dessa paragrafer innehålla bestämmelser om sättet för verkställande av riksgäldskontorets upplåning (§ 29), de olika låntyper, vilka ifrågakomma vid den fonderade upplåningen (§ 30) samt antalet egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer och skattkammarväxlar (§ 31). Härjämte meddelas allmänna föreskrifter om rätt för fullmäktige att vid såväl fast som tillfällig upplåning bestämma räntefoten och jämväl fatta beslut om övriga lånevillkor. De nya stadgandena överensstämma i allt väsentligt med motsvarande föreskrifter i gällande reglemente.

§ 32.

Paragrafen återger utan förändring det stadgande, som är intaget i § 19 av nuvarande reglemente.

§ 33.

Denna paragraf, som behandlar riksgäldskontorets kreditiv i riksbanken, motsvarar § 16 i gällande reglemente. Stadgandet har emellertid avfattats i enlighet med § 14 i lagen för Sveriges riksbank av den 12 maj 1897. Paragrafen borde visserligen kunna utgå, då den aldrig kommer till tillämpning. En förutsättning för dess borttagande är emellertid att nyssnämnda paragraf i riksbankslagen även upphäves, varom något förslag enligt vad fullmäktige inhämtat för närvarande ej föreligger.

§ 34.

Motsvarande stadgande återfinnes i § 13 mom. 1 av gällande reglemente. Den däri angivna begränsningen till högst 40 000 000 kronor hava fullmäktige dock efter samråd med bankofullmäktige ansett böra bortfalla.

Inlösen av riksgäldskontorets obligationer och övriga förbindelser.

§ 35.

Denna paragrafs första stycke är avfattat i nära överensslämmelse med § 14 mom. 3 i gällande reglemente. Härjämte har en ny bestämmelse till-

lagts, genom vilken fullmäktige berättigas att, om särskilda skäl därtill föranleda, medgiva inlösen av preskriberade obligationer och kuponger, tillhörande av riksgäldskontoret utgivna lån.

§ 36.

Paragrafen är med vissa formella ändringar av samma lydelse som stadgandet i § 14 mom. 5 i nuvarande reglemente.

Statsskuldboken.

§ 37.

I denna paragraf äro, efter det vissa formella förändringar vidtagits, återgivna de stadganden, som förekomma i § 15 mom. 1 av nuvarande reglemente. — Enligt nuvarande bestämmelser kan inskrivning i statsskuldboken äga rum antingen genom obligationers inlämnande till riksgäldskontoret eller ock genom kontant inbetalning. Då ett nytt statslån utbjudes till försäljning, pläga ett stort antal tecknare anhålla, att de av dem tecknade obligationsbeloppen skola inskrivas i statsskuldboken. Att beträffande dylika teckningar utfärda obligationer, vilka sedermera åter skulle ingivas till statsskuldboksavdelningen för inskrivning, innebär endast en onödig omgång, och inskrivningen sker därför direkt, sedan likvid för de tecknade obligationerna erlagts. Detta förfaringsätt kan givetvis endast komma till användning under den tid, obligationer av nya lån utgivnas. En begränsning av nu gällande föreskrift bör därför göras, och detta torde lämpligen kunna ske genom den av fullmäktige föreslagna formuleringen, enligt vilken inskrivning mot kontant inbetalning endast må äga rum i den utsträckning, fullmäktige medgiva.

§ 38.

Paragrafen är av samma innehåll som § 15 mom. 2 i nuvarande reglemente.

Av riksgäldskontoret förvaltade fonder.

§ 39.

Häri meddelade föreskrifter äro hämtade från § 21 1:a och 2:a styckena i nu gällande reglemente. Några mindre ändringar av formell art hava dock vidtagits.

§ 40.

I denna paragraf meddelas stadganden rörande fullmäktiges befattning med förvaltningen av vissa av statens utlåningsfonder. Motsvarande föreskrifter i nu gällande reglemente återfinnas i § 22 mom. 1, 2 och 4. Dessa föreskrifter hava förenklats, varjämte däri intagna stadganden rörande fondernas bokföring uteslutits.

§ 41.

Denna paragraf innehåller föreskrift om fullmäktiges skyldighet att förvalta byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus samt riksgäldskontorets pensionsfond. Nu gällande föreskrifter rörande dessa fonder äro intagna i §§ 53 och 24 av 1929 års reglemente. I sistnämnda paragraf föreskrives, att pensionsfonden skall förräntas; något liknande stadgande beträffande byggnadsfonden förekommer däremot icke i reglementet. Emellertid har, på grund av ett år 1923 av fullmäktige fattat beslut, ränta alltsedan dess gottskrivits å den del av byggnadsfondens tillgångar, som inneslår i riksgäldskontoret. I § 41 av det nya reglementet hava fullmäktige ansett sig böra införa en för båda fonderna gällande föreskrift om räntegottgörelse å deras i riksgäldskontoret inestående behållning. — De i § 24 av nuvarande reglemente förekommande detaljbestämmelserna angående riksgäldskontorets pensionsfond torde lämpligen böra intagas i den förut omförmälda särskilda publikationen.

Placeringen av riksgäldskontorets kontanta medel.

§ 42.

Paragrafen är av samma lydelse som § 17 i nu gällande reglemente.

Statsverkets kassabehållningar. Kassaförstärkning åt statsverket.

§ 43.

Ifrågavarande paragraf är av samma innehåll som § 18 i gällande reglemente, dock att det på sista raden förekommande ordet »statsverket» ersatts med »statskontoret».

§ 44.

Denna paragraf, vari föreskrift meddelas rörande riksgäldskontorets skyldighet att tillhandahålla statsverket kassaförstärkning, har avfattats i nära överensstämmelse med det stadgande, som i detta ämne förekommer i äldre, före år 1913 utfärdade reglementen. (Se § 72 i 1912 års reglemente.) Ifrågavarande stadgande ersätter § 12 mom. 4 i nu gällande reglemente.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsinkomsterna m. m.

§§ 45—47.

De i §§ 25—30 av gällande reglemente meddelade bestämmelserna innehålla anvisningar rörande den budgettekniska behandlingen av de till riksgäldskontoret inflytande riksstatsinkomsterna. Fullmäktige hava emellertid icke ansett erforderligt, att dessa bestämmelser i det nya reglementet åter-

givas i sin nuvarande detaljerade form; det torde nämligen vara tillräckligt, att de medel, vilka av riksgäldskontoret böra tillgodoföras riksstaten genom insättning på statsverkets giroräkning (skattebudgeten) i reglementet skiljas från sådana inkomster, som erhållits genom upplåning (lånebudgeten). Med iakttagande härav hava de nuvarande stadgandena förenklats, varjämte dessa även i vissa avseenden fullständigats.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsutgifterna.

§ 48.

I denna paragraf stadgas, att riksgäldskontoret skall utbetala de anslag, som på riksstaten anvisas under titlarna Riksdags- och revisionskostnader m. m., Räntor å statsskulden m. m. och Avbetalning å statsskulden, ävensom att riksgäldskontoret äger att i mån av behov genom uttag från statsverkets giroräkning i riksbanken lyfta sagda anslag. Ifrågavarande stadganden äro avsedda att ersätta de föreskrifter, som återfinnas i §§ 31 och 33 i nu gällande reglemente.

§ 49.

Paragrafen innehåller föreskrift om riksgäldskontorets skyldighet att utbetala de anslag, vilka på riksstaten anvisas att täckas av lånemedel. I sista stycket av § 34 i nu gällande reglemente stadgas, att utbetalningar å nämnda anslag skola ske enligt Kungl. Maj:ts disposition. Fullmäktige hava ansett sig böra föreslå, att detta stadgande fullständigas med en bestämelse om riksgäldskontorets skyldighet att, vad angår utbetalning av lånemedelsanslag, ställa sig till efterrättelse de av riksdagen därom meddelade föreskrifter.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

§§ 50 och 51.

Häri införda bestämmelser äro med vissa formella jämkningar lika med §§ 38 och 39 i nuvarande reglemente.

Huvudbok och medelsredovisning.

§§ 52 och 53.

Paragraferna återgiva de i §§ 40 och 41 i gällande reglemente förekommande stadgandena. Sista stycket av § 40 har dock uteslutits.

Fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag.

§ 54.

Denna paragraf är av samma lydelse som § 50 i nuvarande reglemente. — Det må emellertid framhållas, att en fullständig årlig inventering av i

riksgäldskontoret förvarade obligationer numera, till följd av statsskuld-bokens stora tillväxt, ej skulle vara möjlig att genomföra och att man därför vid inventeringen i regel måste inskränka sig till s. k. stickprov.

§ 55.

Denna paragraf motsvarar § 51 i nuvarande reglemente. Sista stycket av nämnda paragraf har emellertid uteslutits; i den av fullmäktige år 1928 utfärdade instruktionen för befattningshavare i riksgäldskontoret stadgas nämligen, att föreståndaren för riksdagens vice värdsexpedition skall ombesörja förändret av fullständiga förteckningar över i riksdagshuset befintliga möbler, konstverk och andra inventarier.

§ 56.

De i denna paragraf meddelade stadgandena äro av samma innehåll som nuvarande § 52. Vissa ändringar av formell art hava dock vidtagits.

§ 57.

Denna paragraf motsvarar § 54 i nuvarande reglemente. Paragrafens båda stycken hava emellertid omflyttats, varjämte föreskriften om fullmäktiges skyldighet att till bankoutskottet avlämna berättelse omredigerats i formellt avseende.

§§ 58 och 59.

Ifrågavarande paragrafer äro av samma lydelse som §§ 55 och 56 i gällande reglemente. Sista stycket av § 56 har dock utslutits för att överflyttas till den i ovan omförmälda promemoria föreslagna författningssamlingen.

§ 60.

Paragrafen är formulerad i nära överensstämmelse med § 57 i nuvarande reglemente. Sista stycket, vilket innehåller bemyndigande för fullmäktige att utse en tjänsteman i riksgäldskontoret att vårda de för riksdagens behov upphandlade effekter m. m. (vice värden för riksdagshuset) har likväl ansetts böra utgå. I avseende därå vilja fullmäktige erinra, att fullmäktige i skrivelse till bankoutskottet av den 3 nästlidna april föreslagit inrättandet av en riksdagens ekonomiska förvaltningsbyrå, vars föreståndare skulle övertaga de åligganden, som nu tillhöra vice värden för riksdagshuset.* I 1928 års instruktion för befattningshavare i riksgäldskontoret äro jämväl den nuvarande vice värdens tjänsteåligganden fullständigt angivna. — Å andra sidan har efter mom. d) inskjutits ett nytt moment, vari stadgas, att fullmäktige böra föranstalta om anordnande av restauration

*Ifrågavarande förslag har numera bifallits av riksdagen (bankoutskottets utlåtande nr 44).

i riksdagshuset för riksdagens ledamöter och tjänstemän. Detta åliggande har sedan lång tid tillbaka tillhört fullmäktige; någon föreskrift därom har emellertid ej varit införd i riksgäldskontorets reglemente.

§ 61.

Paragrafens första stycke återgiver utan förändring bestämmelserna i § 22 mom. 3 i nuvarande reglemente. Såsom ett andra stycke har införts stadgandet i § 60 av samma reglemente.

§§ 62—66.

Ifrågavarande paragrafer äro, efter det vissa formella ändringar vidtagits, likalydande med §§ 61—65 i gällande reglemente.

§ 67.

Denna paragraf motsvarar § 59 i nuvarande reglemente. Formuleringen av stadgarna ifråga har emellertid förenklats.

§ 68.

Paragrafen är av samma lydelse som § 67 i gällande reglemente. Efter orden »riksdagsmäns fullmakter» har emellertid inskjutits »enligt § 32 riksdagsordningen».

§ 69.

Denna paragraf innehåller föreskrifter angående de särskilda uppdrag, vilka tillkomma fullmäktige gemensamt med fullmäktige i riksbanken. Paragrafen är ordagrant av samma lydelse som § 66 i nuvarande reglemente.

*Kompetensfordringar för riksgäldskontorets tjänstemän.
Återbesättande av lediga tjänster.*

§ 70.

Ifrågavarande paragraf, vilken behandlar kompetensfordringarna för erhållande av ordinarie befattning i riksgäldskontoret, återgiver stadgandena i § 70 i nuvarande reglemente. Föreskrifterna angående särskilda kompetensfordringar för tjänstemännen å riksgäldskontorets kanslibyrå hava dock omredigerats. I sin nuvarande form avse dessa föreskrifter alla å kanslibyrån anställda tjänstemän men böra givetvis gälla endast för tre därstädes tjänstgörande befattningshavare, nämligen riksgäldssekreteraren, sekreteraren och notarien.

Fullmäktige hava ej hittills haft befogenhet att meddela dispens från de i reglementet angivna kompetensfordringarna. Önskvärt är emellertid, att en dylik rätt beviljas, så vitt angår de tjänster, för vilkas erhållande fordras studentexamen, realskoleexamen eller kunskapsprov, medförande normal-

skolekompetens. Om en sålunda begränsad dispensrätt tillerkännes fullmäktige, bör densamma emellertid begagnas endast då särskilda omständigheter, i främsta rummet speciella, för respektive befattning nyttiga insikter eller långvarig, väl vitsordad tjänstgöring å en lägre befattning, därtill föranleda. Fullmäktige föreslå, att en dylik dispensrätt beviljas, och hava i enlighet därmed i paragrafens sista stycke infört bestämmelse därom.

§§ 71 och 72.

Dessa paragrafer äro med vissa formella ändringar av samma innehåll som §§ 69 och 71 i gällande reglemente.

Frågor rörande tjänsteförsummelser m. m.

§§ 73—76.

Ifrågavarande stadganden äro lika med föreskrifterna i §§ 72—75 i gällande reglemente. I §§ 73 och 75 hava dock obetydliga ändringar av formell art vidtagits.
